

Zitting 2000-2001

30 januari 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het oplopen van de socialehuurachterstallen en de marginalisering van het socialehuurderstelsel

Met redenen omklede moties

Interpellatie van de heer Jacky Maes tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de uitvoering van de Vlaamse Wooncode in het lokale woonbeleid

Interpellatie van de heer Filip Dewinter tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over mogelijke onregelmatigheden bij de Antwerpse Waterwerken

Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer Erik Matthijs tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de gevolgen van de politiehervorming en het sectoraal voorakkoord van 20 december 2000 voor de gemeentefinanciën

Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de delegatie van politietaken aan gemeenteambtenaren

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de toekenning van politietaken aan de gemeentelijke administratie

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de moeilijkheden die ziekenhuisverenigingen, opgericht conform hoofdstuk 12 van de OCMW-wet, ondervinden om op nieuwe evoluties in te spelen

Vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de omzendbrief BA 2000/11 betreffende het voorontwerp van decreet over de intergemeentelijke samenwerking

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de omzendbrief BA 2000/11 betreffende het voorontwerp van decreet over de intergemeentelijke samenwerking

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de leefbaarheid van Doel

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, betreffende de voorrangsregels in het socialehuurbesluit

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de naleving van het decreet betreffende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Dinsdag 30 januari 2001

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De interpellatie wordt gehouden om 15.52 uur.*

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het oplopen van de socialehuurachterstallen en de marginalisering van het socialehuurderstelsel

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Decaluwe tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het oplopen van de socialehuurachterstallen en de marginalisering van het socialehuurderstelsel.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb de jongste tijd tal van schriftelijke vragen over dit onderwerp gesteld om een beter inzicht te krijgen in de problematiek van de huurachterstallen bij de sociale-huisvestingsmaatschappijen.

Uit een vergelijking van de cijfergegevens van de jongste jaren blijkt dat de achterstallen sterk stijgen. De laatste gegevens waarover we beschikken zijn die van 1999. De gegevens van 2000 zullen waarschijnlijk pas over drie maanden worden bekendgemaakt, maar uit een aantal enquêtes blijkt reeds dat de stijging zich voortzet.

Mijnheer de minister, de huurachterstallen vormen geen nieuw probleem. In het verleden hebben uw voorgangers terzake initiatieven genomen, en ook de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij droeg haar steentje bij. Via diverse omzendbrieven werden de socialehuisvestingsmaatschappijen verzocht om de

evolutie van de achterstallige huishuren te onderzoeken en blijvend op te volgen. Ze werden gevraagd om maatregelen te nemen tegen de in gebreke gebleven huurders. In de omzendbrieven werden ook praktische raadgevingen verstrekt met het oog op de recuperatie van de huurachterstallen, en de maatschappijen werden ingelicht over de te volgen werkwijze in geval van achterstallige huur en over de wettelijke middelen om de juridische procedure te versnellen.

Als tijdens een bezoek van de sociale inspectie wordt vastgesteld dat het bedrag van de huurachterstallen het afgelopen jaar fel is gestegen en blijft stijgen, dan wordt aan de maatschappij in kwestie gevraagd om de nodige stappen te zetten opdat de achterstallen worden beperkt.

Uit onderzoeken bij diverse huisvestingsmaatschappijen blijkt dat deze aanpak niet loont, want de achterstallen blijven sterk stijgen. In 1 jaar tijd is er sprake van een stijging van 195 miljoen frank tot 250 miljoen frank. Het is altijd van belang om de oorzaken te kennen. Uit de studie van de heer De Decker blijkt dat steeds meer mensen uit sociaal zwakkere groepen huurder worden. Op zich is dat positief, want deze evolutie sluit aan bij de doelstellingen van het sociaal woonbeleid. Bij een paar heel grote maatschappijen is het aandeel ingeschrevenen met een inkomen lager dan 480.000 frank sinds 1995 gestegen van 40 tot 60 percent.

Bij een aantal maatschappijen loopt het aantal huurders met een inkomen van minder dan 520.000 op tot 70 percent. Dat is te danken aan het jongste socialehuurstelsel. Het is bijzonder positief dat de sociale doelstellingen worden gerealiseerd, maar toch blijven de achterstallen onrustwekkend stijgen.

Decaluwe

Een ander probleem is de uitbreiding van de gettovorming van sociale woningen. Tegelijkertijd komt het financieel evenwicht van de huisvestingsmaatschappijen bijzonder sterk onder druk te staan. Het nieuwe socialehuurstelstel is van toepassing sinds 1 januari. Uit onderzoek blijkt dat het probleem van de gettovorming groter wordt omdat mensen uit de betere inkomensklasse de socialehuurwoningen verlaten. De huurprijzen voor een sociale woning stijgen immers heel sterk. Door de groeiende concentratie van mensen met een laag inkomen en met een lage inkomenscoëfficiënt, komt de financiële leefbaarheid van de vennootschappen in het gedrang.

Het grootste deel van de bewoners zijn mensen die leven van een vervangingsinkomen. Zij zijn overdag meestal thuis, vervelen zich dikwijls en ergeren zich makkelijk aan elkaar, wat kan leiden tot burnuzies. Het grootste probleem is echter het gebrek aan leefbaarheid. Doordat de financiële leefbaarheid van de maatschappijen in het gedrang komt, kunnen zo goed als geen middelen worden vrijgemaakt voor de verbetering van het leefklimaat. De maatschappijen kunnen de kosten hiervoor enkel verhalen op de inwoners, maar op die manier blijven we natuurlijk in een vicieuze cirkel vastzitten. Omwille van de economische leefbaarheid trekken de huisvestingsmaatschappijen de basishuurprijs op. Het gevolg is dat de reële huurprijzen stijgen. Het wordt dan ook steeds moeilijker voor de doelgroep om de huur te betalen.

Bij verhuring aan een grote concentratie gezinnen met een laag inkomen stelt men bovendien ook vast dat door de stijging van de huurprijzen de beperkte onderhoudskosten niet meer worden betaald. De gettovorming breidt steeds meer uit. Daarnaast stijgt ook de wanbetaling en de noodzakelijke afboeking van de dubieuze debiteuren met de concentratie lage inkomensgezinnen.

U zult misschien stellen dat een van de oplossingen bij het solidariteitsfonds ligt. Dat is bij mijn weten nog niet operationeel. Uit simulaties blijkt echter dat dit ook geen echte oplossing zal bieden. Een groot aantal huisvestingsmaatschappijen zal ervan kunnen genieten. Er wordt een gemiddelde financiële tegemoetkoming verwacht van 1 tot 2 miljoen frank en dat is een te verwaarlozen bedrag.

Naast het solidariteitsfonds en de verhoging van de basishuurprijzen kan men een aantal elementen

overwegen om het economisch evenwicht van de huisvestingsmaatschappijen te behouden. Er moet misschien gericht en prioritair worden toegewezen aan beterstellende kandidaat-huurders. Dat zit allemaal in de wetgeving, maar we worden geconfronteerd met buitensporige huurstijgingen zodat de beterstellende mensen de sociale woningen verlaten.

Er moet een duidelijke, efficiënte en door de overheden ondersteunde strijd tegen de domiciliefraude worden gevoerd. Als men erin slaagt dat op te lossen, zullen de huisvestingsmaatschappijen enorm veel inkomsten genereren. Ik weet dat de wet op de privacy daarbij komt kijken en dat is een federale materie. De minister van Justitie belooft al jaren daar iets aan te doen, maar tot op heden is dat niet gebeurd. Er kan niet worden becijferd hoeveel huurinkomsten er zo worden mislopen, maar het zijn er vele miljoenen, gespreid over heel Vlaanderen.

De sterke trend in wanbetaling duidt ook op een mentaliteitswijziging. De correcte betaling van de huur is voor veel mensen geen prioriteit meer. Men gaat eerst op reis, betaalt auto en video af en de huur komt op de laatste plaats. Deze trend geniet de sympathie van diverse welzijnswerkers. De vrederechters oefenen ook steeds meer geduld uit ten aanzien van wanbetalingsgedrag. Dat is misschien een sociale reflex, maar dat neemt niet weg dat de socialehuisvestingsmaatschappijen met die problematiek worden geconfronteerd. Deze oplopende wanbetaling noodzaakt tot strikte opvolging. Ik heb aan het begin van dit jaar gepleit voor een gestructureerd overleg met het OCMW. U blijkt daar geen voorstander van te zijn, maar dit kan de steeds duurdere en sociaal pijnlijke uitdrijvingsprocedures verminderen.

Gelet op de onbetaalbaarheid van de stijgende reële huur voor de doelgroep, moeten dergelijke verliezen worden vermeden en lijkt ascendentenbevraging nuttig. Om slecht betaalgedrag te verminderen, is het misschien belangrijk om de kandidaat-huurders op voorhand te screenen. De slechte huurders worden ook vaak van de ene huisvestingsmaatschappij naar de andere doorverwezen, zodat het probleem zich gewoon verschuift.

Er zijn al een aantal maatregelen genomen in het verleden, maar die blijken ontoereikend. Vandaar nog een vijftal vragen. De vooropgestelde maatregelen om de huurachterstallen te minimaliseren, helpen blijikbaar niet. Welke aanvullende maatre-

Decaluwe

gelen kunnen worden genomen ? Zijn er in de maak ? Zo ja, welke ? Ten tweede, hoe komt het dat in bepaalde socialehuisvestingsmaatschappijen de huurachterstallen de spuigaten uitlopen ? In Vlaams-Brabant is er een afname, maar in de rest van Vlaanderen is er een stijging. Ten derde, wanneer worden de leefbaarheidsplannen operationeel ? In welke middelen wordt daartoe voorzien ? Ten vierde werd bij de recente huurprijswijziging de beslissing van de Vlaamse regering te laat genomen. Hierdoor werden de huisvestingsmaatschappijen te laat op de hoogte gebracht van de nieuwe berekening. De huurders zelf kregen dan ook een zuur kerstcadeau met de stijging van de huurprijs.

Deze realiteit geeft aan dat de hogere overheid beter zou moeten communiceren. Ook de huisvestingsmaatschappijen zouden de huurders beter moeten informeren. Door de sterke huurprijsstijging kan men in die gevallen bovendien geen spreiding van betaling voorstellen.

Hoe kan men, na de realisatie van de 15.000 nieuwe sociale woningen, de sociale huurprijzen behouden ? De basishuurprijs voor de nieuwe woningen zal immers sterk stijgen. Zelfs indien men werkt met maximaal de helft van de basishuurprijs, zal de huur te hoog liggen voor de doelgroep.

Mijnheer de minister, we juichen de regeringsinspanningen inzake de bijkomende woningen toe. Hoe zal men echter de gettovorming tegengaan ?

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik wens nog een aantal andere accenten te leggen. In het regeerakkoord stond dat men een nieuwe huurprijsberekening zou doorvoeren. Men zou de ondergrens afschaffen. Indien we erin slagen zo'n nieuwe berekening door te voeren, zou men heel wat problemen van mensen die de huurprijs niet kunnen betalen, kunnen voorkomen. Mijnheer de minister, hoelang moeten we daarop wachten ?

Men schuift bepaalde zaken door naar het OCMW. De maatschappelijk werkers hebben het de laatste maanden regelmatig over de grote werkdruk. De problemen inzake welzijn worden doorgeschoven naar het OCMW. Is het evident dat een OCMW er-

voor zorgt dat de huishuur aan de socialehuisvestingsmaatschappij wordt betaald ? Moeten de maatschappijen niet zelf een sociaal bemiddelaar aanstellen ? Moeten de OCMW's niet worden vergoed indien ze die dienstverlening toch op zich moeten nemen ?

De voorzitter : Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns : Mijnheer de voorzitter, minister Anciaux, die voorheen voor deze materie bevoegd was, had besloten om het instrumentarium van de socialehuisvestingsmaatschappijen te laten onderzoeken. Dit onderzoek zou nu afgelopen moeten zijn. Mijnheer de minister, is die opdracht uiteindelijk uitgevoerd ? U hebt immers de taak van minister Anciaux overgenomen.

Ik herinner er u ook aan dat ik vorige week reeds een opmerking heb gemaakt over de huurdomiciliëring.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, op het eind van dit jaar zal er een besluit worden voorgelegd over de huurprijsberekening. We moeten er wel voor zorgen dat door het laten springen van de benedengrens, de huisvestingsmaatschappijen niet failliet gaan. We krijgen enerzijds het signaal dat we de zwakkeren van de samenleving de kans moeten geven om een betaalbare woonst te hebben. Anderzijds moeten we de autonomie van de maatschappijen respecteren. We moeten ze een structuur bieden, waarbinnen ze toekomstgericht kunnen werken.

Mevrouw De Martelaer, we willen niet dat het OCMW het vuile werk opknapt. Het heeft echter weinig zin om bijkomende sociale structuren uit te bouwen. De dossiers van de sociaal behoeftige mensen worden reeds op de OCMW's beheerd. Ze kennen hun mensen vrij goed en hebben ervaring. Er zou dubbel werk worden verricht indien de huisvestingsmaatschappijen sociale diensten zouden oprichten.

In het nieuwe socialehuurbesluit staat dat de OCMW's en de huisvestingsmaatschappijen meer met elkaar moeten samenwerken. Ook de steden en gemeenten moeten sterker bij het beleid van de maatschappijen worden betrokken. In welke mate dat zal gebeuren en in hoeverre een reorganisatie van de maatschappijen moet worden doorgevoerd, zal in de loop van het jaar verder worden bekeken.

Sauwens

De huisvesting vormt een belangrijke kost. Een aantal mensen moet hier bijna de helft van hun inkomen aan besteden. De samenwerking met de OCMW's moet dan ook worden versterkt.

Mevrouw Guns, de financiële audit loopt op dit ogenblik, en de resultaten ervan zullen nog voor het reces beschikbaar zijn. De problematiek van de sociale fraude werd hier enkele weken geleden besproken, naar aanleiding van het socialehuurbesluit.

Op de eigenlijke interpellatie van de heer Decaluwe kan ik kort antwoorden. De achterstal aan huurgelden is lang niet zo dramatisch als sommige berichten in de media lieten uitschijnen. In 1999 bedroeg de achterstal in totaal 245.329.200 frank. Dat is een groot bedrag, maar het moet gezien worden in verhouding tot het aantal sociale woningen, namelijk 128.436. Dat betekent dat er per sociale woning een achterstal is van minder dan 2.000 frank. Met een totale huurontvangst van meer dan 12 miljard frank, is er dus een achterstal van 2,04 procent. Geen enkel privé-immobiliënkantoor haalt dat cijfer.

Wel noteren een aantal maatschappijen een sterke stijging, zodat er moet worden bijgestuurd. Dat is een verantwoordelijkheid van de VHM. De maatschappijen werden reeds op 20 oktober grondig en tijdig in kennis gesteld van het socialehuurbesluit. Ze werden tevens in kennis gesteld van de herziening van de huurprijzen, die op 1 januari 2001 van kracht moest zijn. Ook daarbij speelt de VHM een belangrijke begeleidende rol voor 120 huisvestingsmaatschappijen.

Gettovorming kan worden tegengegaan door het leefbaarheidsplan, dat op basis van een intern toewijzingsreglement door iedere maatschappij kan worden opgesteld. Ik nodig ook de VHM uit om de maatschappijen daarbij te helpen. We reiken het instrument aan, maar het succes ervan zal lokaal moeten worden opgebouwd. Dat is de verantwoordelijkheid van iedere maatschappij afzonderlijk. Ze kunnen het plan opmaken als ze dat nodig of nuttig achten, in overleg met het lokale bestuur en de bewoners. Zo'n plan is geen doel op zich, maar een middel om aan te geven op welke manier en met welke acties de maatschappijen de algemene en specifieke leefbaarheid van hun patrimonium kunnen bewaren.

Mijnheer Decaluwe, ik geloof stellig dat dit instrument succesvol kan zijn. De VHM zal een belangrijke begeleidende rol spelen, en u als ondervoorzitter zult daar een belangrijke positieve bijdrage in kunnen leveren.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, het is gebruikelijk dat ik na een interpellatie de minister dank voor zijn antwoord, maar u hebt niets gezegd. In de politiek moet men ook preventief werken. 250 miljoen frank is inderdaad niet zo spectaculair in vergelijking met het totale huurbedrag, maar als de trend aanhoudt die zich de voorbije twee jaar aftekent, dan voorspel ik voor binnen twee jaar een huurachterstand van ten minste een half miljard frank. Dat horen we van verschillende socialehuisvestingsmaatschappijen.

U verschuilt zich achter de VHM. Als ondervoorzitter kan ik jammer genoeg weinig doen. Noch de VHM, noch de socialehuisvestingsmaatschappijen beschikken over de nodige wettelijke middelen om er iets aan te doen. Het verwondert me dat u als minister van Huisvesting, die toch een zekere verantwoordelijkheid hebt, geen enkele suggestie doet. U maakt een vergelijking met de privé-sector. Ik heb al geïnformeerd bij de privé-immobiliënssector. Daar kreeg ik overal het antwoord dat reeds na een maand na de niet-betaling wordt opgetreden met een aangetekend schrijven. De vergelijking met de privé-sector gaat dus niet op. Die heeft trouwens ook een andere doelstelling.

Mijnheer de minister, u verwijst naar de leefbaarheidsplannen. Dat moet allemaal nog geïmplementeerd worden. De essentiële vraag werd daarstraks ook door mevrouw De Martelaer gesteld. Ik heb geen moeite met het springen van de ondergrens, op voorwaarde dat we weten wie dat zal betalen. Als de overheid geen honderden miljoenen bijlegt, betekent dat het faillissement van de huisvestingsmaatschappijen. Zij zullen dus reageren met het optrekken van de basishuurprijs. Op die manier komen we in een vicieuze cirkel terecht.

U spreekt ook over een overleg over huursubsidies. Waar zijn we mee bezig? Er wordt een specifiek socialehuurstelsel uitgewerkt. Als het daar niet mee werkt, zorgen we wel voor huursubsidies. Daarna zorgen we eventueel ook eens voor huursubsidies in de privé-sector. Zo wordt het een onwaarschijnlijk ondoorzichtig en oncontroleerbaar

Decaluwe

kluwen. Voor de leefbaarheid is dat absoluut geen oplossing.

Met uw antwoord over de leefbaarheidsplannen legt u de aanpak van de huurachterstallen geheel in handen van de VHM. De VHM heeft echter nog steeds geen wapens. Er is ook onvoldoende personeel. Dat levert vooral problemen op voor de inspecties en de begeleiding. Daarom heb ik een oproep gedaan om het, desnoods tegen betaling, aan de OCMW's over te laten. Daar kennen ze iets van sociale begeleiding, en daar kennen ze de dossiers. De mensen van de socialehuisvestingsmaatschappijen daarentegen zijn meestal technisch geschoold. Sommige grote maatschappijen werken met sociaal assistenten, maar de meeste niet. De VHM en zijn socialehuisvestingsmaatschappijen hebben een geschiedenis van tientallen jaren als bouwers achter de rug. Pas de voorbije jaren komt er, gelukkig, de woonbegeleiding bij. Er moeten dus convenants, opleiding en begeleiding komen.

De maatschappijen zijn nog onvoldoende gewaard. Ze komen daardoor financieel in de problemen, terwijl er zeker geen middelen bijkomen om personeel aan te werven. Daarom pleit ik voor een regeling met de OCMW's en de gemeentebesturen. Inderdaad zal ook dat moeten worden betaald, en zitten de OCMW's zelf al met een enorme werkdruk, maar dat geldt ook voor de huisvestingsmaatschappijen. Hoe dan ook moet er geld op tafel komen. Dat is echter nog niet in zicht, en daarom ben ik ontgoocheld. Mijn bedoeling was het probleem preventief aan te pakken. Als het zo door gaat, zal hier over 2 of 3 jaar dezelfde vraag worden gesteld, maar dan met veel spectaculairdere cijfers.

De voorzitter : Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns : De heer Decaluwe zei zonet dat de privé-immobiliënkantoren na een maand niet betalen naar de rechtbank stappen. Dat is niet juist. De rechtbank staat zelfs niet meer toe iemand uit zijn huis te verwijderen na 4 tot 5 maand achterstallige huur.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : De verantwoordelijkheid kan niet via een decreet of een algemene omzendbrief worden geregeld. Deze kwestie moet op lokaal vlak worden opgevangen. Sommige maatschappijen doen dit zeer goed, andere hebben daar problemen mee.

Met dit nieuwe socialehuurbesluit reiken we een instrument aan waardoor de maatschappijen maatwerk kunnen leveren. Ze kunnen zelfs gedeeltelijk het sociaal profiel van de bewoners bepalen. Ze kunnen dus bepaalde mensen toelaten en anderen weigeren. Niet alleen mensen met een vervangingsinkomen, maar ook mensen met een inkomen uit arbeid kunnen worden toegelaten tot de sociale huisvesting. Dit moet gepaard gaan met een uitbreiding van het patrimonium. Daartoe zetten we momenteel de nodige stappen. Daarnaast komen er ook nog nieuwe initiatieven. Via het leefbaarheidsplan en een eigen intern toewijzingsreglement zal elke maatschappij de financiële situatie zelf kunnen bijsturen. Samen met de gemeente, de bewoners en het OCMW kan de sociale problematiek die zich nu concentreert in de sociale woonwijken, worden herleid tot een gezondere situatie. Het succes van deze maatregel zal echter afhangen van de wijze waarop dit lokaal wordt ingevuld.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Decaluwe en de heer De Cock werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Jacky Maes tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de uitvoering van de Vlaamse Wooncode in het lokale woonbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Maes tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de uitvoering van de Vlaamse Wooncode in het lokale woonbeleid.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, deze regering, maar ook de vorige wilde werk maken van een lokaal beleid

Maes

op het vlak van de woonkwaliteit. In 1997 hebben we daartoe in de Wooncode in een aantal instrumenten voorzien. Zo hebben we het systeem van de conformiteitsattesten ingevoerd. We hanteren ook de criteria ongeschikt en onbewoonbaar. Het sociaal beheersrecht wordt uitgevoerd door de gemeenten, de OCMW's, de socialehuisvestingsmaatschappijen en het Vlaams Woningfonds. We ontwikkelden ook het recht van voorkoop en de heffing op leegstand en verkrotting. Het zijn allemaal regulerende en sanctionerende maatregelen om de kwaliteit van de woningen te verhogen. Door het samenspel tussen het Vlaams Gewest en de gemeenten kregen de gemeenten een grote rol om dit te realiseren.

Drie jaar ervaring leert ons echter dat de bijzondere maatregelen zoals het recht van voorkoop en het sociaal beheersrecht amper worden gebruikt. Het aantal aanvragen voor conformiteitsattesten is nagenoeg verwaarloosbaar. Enkel op het vlak van leegstand, verkrotting en ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring is enige vooruitgang geboekt, maar ook hier ervaren de mensen op het veld enorme moeilijkheden.

De minister heeft op bladzijde 25 van zijn beleidsbrief Vlaams Woonbeleid beloofd een studie te laten uitvoeren door een extern studie bureau, in samenwerking met de lokale besturen. Het onderzoek moest voor 2001 zijn afgerond. Op basis van het resultaat van deze studie zou het instrumentarium worden bijgesteld. Het Regionaal Instituut voor Samenlevingsopbouw van West-Vlaanderen heeft intussen zelf een onderzoek ingesteld naar het gebruik van deze instrumenten uit de Wooncode. Het stelde vast dat deze instrumenten nauwelijks gekend zijn. Vooral in de kleinere gemeenten is men vaak niet in staat om die te gebruiken omdat de nodige knowhow of het personeel daartoe ontbreekt.

Met enkele cijfers wil ik de situatie aantonen inzake het gebruik van de bijzondere instrumenten. Er werd een bevraging gehouden in Blankenberge, Kortrijk, Brugge, Izegem, Middelkerke, Kuurne, Oostende, Ieper en Hooglede. In al deze steden werden in totaal vijftig conformiteitsattesten aangevraagd waarvan er acht werden geweigerd. Brugge en Oostende waren de koplopers met respectievelijk 18 en 15 aanvragen. In Blankenberge was er een aanvraag, in Izegem waren er negen, in Kuurne drie en in Kortrijk vier. In Middelkerke, Ieper en Hooglede was er geen enkele aanvraag. Daarnaast

paste geen enkele gemeente het sociaal beheersrecht toe. Het recht van voorkoop werd enkel toegepast door een socialehuisvestingsmaatschappij in Oostende en Blankenberge. De heffingen op leegstand en verkrotting alsook de ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring scoren iets beter. Alles staat en valt echter met de goodwill van de mandatarissen van de gemeente en het OCMW.

Een groot tekort blijkt ook de communicatie met de spelers op het veld. Sommige notarissen zijn niet goed op de hoogte van het recht op voorkoop of houden er geen rekening mee. Ik ben overtuigd van de waarde van de Vlaamse Wooncode, op voorwaarde dat die overal op dezelfde wijze wordt toegepast.

Is het door de minister beloofde onderzoek omtrent de uitvoering van de Vlaamse Wooncode reeds afgerond? Zo ja, wat zijn de conclusies? Is de situatie in West-Vlaanderen vergelijkbaar met de rest van Vlaanderen?

Welke maatregelen zal de minister nemen om de uitvoering van de Vlaamse Wooncode in het lokaal woonbeleid te verbeteren zodat deze goede instrumenten ook effectief kunnen worden gebruikt op het werkveld?

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : De vraag van de heer Maes met betrekking tot de implementatie van het lokaal woonbeleid is mijns inziens terecht. Het zou natuurlijk interessant zijn om over de gegevens van heel Vlaanderen te kunnen beschikken, dus niet alleen over die van West-Vlaanderen. De laatste vraag die vandaag op de agenda staat, gaat trouwens in dezelfde richting.

Een en ander heeft volgens mij vaak te maken met de man- of vrouwkracht die in de gemeenten vaak ontbreekt. Dit geldt vooral voor de kleine gemeenten. Ik heb het dan niet alleen over de huisvestingsproblematiek, maar over de vele taken die een gemeente op zich moet nemen. Ik heb in de voorbije weken zelf mogen ervaren hoe simplistisch de vaststelling van slechte of bouwvallige woningen in sommige gemeenten gebeurt. De ontvanger van mijn gemeente vertelde mij namelijk dat iemand in opdracht van de gemeente af en toe even met de fiets rondrijdt om de staat van de woningen te bekijken. Ik neem aan dat iedereen zijn methode heeft.

Heeren

Ook ik wens dus te vernemen op welke manier men zo'n lokaal woonbeleid implementeert. Ik had ook graag vernomen welke middelen daar tegenover staan, want daar wringt vaak het schoentje.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, deze vragen zijn terecht. De Vlaamse overheid brengt het instrumentarium wel in stelling, maar het zijn de lokale actoren die er werk van moeten maken.

De heer Maes drukte de wens uit dat dit overal in Vlaanderen op dezelfde wijze wordt toegepast. Welnu, op dit ogenblik bereid ik de nota's voor rond de kerntaken die binnenkort in het parlement zullen worden besproken. Als een kerntaak dan, in gevolge het subsidiariteitsbeginsel, op een lokaal niveau wordt geplaatst, dan betekent dit ook dat men in iedere Vlaamse gemeente een andere toepassing van het bestaande instrumentarium zou kunnen vinden. Dit is nu eenmaal wat de gemeentelijke autonomie inhoudt. We kunnen de gemeenten daar dus niet toe verplichten, want dan zouden we via onze huisvestingsmaatschappijen moeten werken. Daardoor hebben we wel een eigen, zij het onrechtstreeks instrument in handen. De gemeentelijke autonomie waarop men botst, creëert dus een spanningsveld tussen enerzijds het verstrekken van voldoende informatie en anderzijds de uitlokking van het debat binnen de gemeenteraad met het oog op de toepassing van het maatwerk waar men om vraagt.

Eind vorig jaar werd het onderzoek van Mens en Ruimte over de evaluatie van het instrumentarium van de Vlaamse Wooncode afgerond. Momenteel wordt het rapport ten gronde door de administratie doorgenomen met het oog op het eventueel uitwerken van een aantal relevante en haalbare beleidsinitiatieven. In dit kader kunnen nu reeds een aantal algemene conclusies worden meegegeven.

Vooreerst wordt aangegeven dat het instrumentarium een maatschappelijke meerwaarde biedt, zeker in de gemeenten die de woonkwaliteitsbewaking kunnen integreren in hun lokaal woonbeleid. Bij deze actoren is de mentaliteitswijziging sterk voelbaar en leidt een actieve bereidwilligheid tot resultaten op het terrein. Een aantal van deze resultaten zijn kwantificeerbaar, voor andere geldt een preventief effect.

Tevens erkent het rapport duidelijk de efficiëntie van de procedures inzake het woningonderzoek. De vaststellingen inzake ongeschiktheid en onbewoonbaarheid bewerkstelligen daadwerkelijk de verbetering van het woonpatrimonium en de individuele woonsituatie. Maar ook de bijzondere instrumenten kennen een verruimde toepassing, zeker nadat vorig jaar een aantal beleidsmaatregelen werden genomen, onder meer in het kader van projectsubsiëring. Voor elke dienst die wordt aangeboden, is een aanlooptijd van enkele jaren nodig.

Tot slot komt in de studie tot uiting dat de uitoefening en de integratie van de instrumenten afhankelijk zijn van gemeente tot gemeente. Hierbij worden begeleiding en ondersteuning quasi algemeen ervaren als cruciale randvoorwaarden voor een gelijk lokaal woonkwaliteitsbeleid.

Op de vraag of de situatie in West-Vlaanderen vergelijkbaar is met de rest van Vlaanderen, kan ik het volgende antwoorden. Eén van de conclusies van de studie betrof de differentiatie tussen de gemeenten onderling in de uitvoering en de toepassing van het instrumentarium. De situatie is bijgevolg eerder verschillend van gemeente tot gemeente dan dat er op provinciaal vlak verschillen optreden. Zo blijkt uit de gemeentelijke cases – die eveneens een onderdeel vormen van de studie – dat ook kleinere provinciale steden, zoals Menen in West-Vlaanderen, goed scoren op het domein van kwaliteitsbewaking. Hoe de lokale instanties zelf kunnen en wensen om te gaan met het instrumentarium, is blijkbaar van belang voor de succesvolle toepassing.

Op uw vraag in welke maatregelen wordt voorzien om de uitvoering van de Vlaamse Wooncode in het lokaal woonbeleid te verbeteren, kan ik u antwoorden dat er diverse maatregelen mogelijk zijn. Ten eerste is er het 'Draaiboek lokaal woonbeleid' dat gunstig werd onthaald en waarop in 2001 verder wordt gebouwd. In de eerste helft van 2001 worden door de vijf Vlaamse provincies, in samenwerking met het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, workshops georganiseerd rond het thema lokaal woonbeleid. Deze workshops richten zich expliciet naar nieuwe gemeentelijke mandatarissen. Door middel van praktijkgerichte voorbeelden zal worden aangetoond welke mogelijkheden en instrumenten een gemeente ter beschikking heeft voor het sturen van het lokale woonbeleid, voor de opmaak van een doelgerichte afsprakennota met alle lokale actoren die werkzaam zijn binnen het beleidsdomein huisvesting.

Sauwens

Deze vergaderingen en de publicaties die eruit zouden voortvloeien, passen in de actieve ondersteuning van de gemeente, waarbij de dialoog centraal zal staan. Wat dat betreft sluit de tweede versie van het draaiboek dus nauw aan bij de andere opdrachten, zoals de uitbouw van een Databank Huisvesting, het uitbreiden van de contacten met de gemeenten, infoverstreking via brochures en folders en het lanceren van een eigen website. Mocht dit voor bepaalde gemeenten wat te hoog gegrepen zijn, dan is er nog het decreet op de intergemeentelijke samenwerking. Dat biedt aan kleinere gemeenten de kans om samen een dergelijk draaiboek te ontwikkelen.

Het nieuwe socialehuurbesluit geeft een sterke stimulans om de gemeenten te betrekken bij de socialehuisvestingsproblematiek en de daarmee gepaard gaande leefbaarheidsplannen. Het streefdoel is het creëren van leefbare buurten en wijken, met als invalshoek leefbare socialewooncomplexen. Het leefbaarheidsplan opent dus mogelijkheden voor een constructieve opstelling. Er is ook een cursus voor de huisvestingsconsulenten. Die richt zich voornamelijk op de gemeenteambtenaren die werkzaam zijn in de eerste- en tweedelijnsdienstverlening. De cursus reikt de deelnemers basisinformatie aan, onder meer over de kwaliteitsbewaking en de instrumenten van de Vlaamse Wooncode. De nood aan een dergelijke gerichte vorming blijkt uit het feit dat de modules vorig jaar meer dan 400 deelnemers hebben bereikt. Ik heb voor het eerst attesten van huisvestingsconsulent uitgereikt. Honderd deelnemers hebben alle verplichte modules succesvol gevolgd. Deze cursus werd samen met de provincies georganiseerd, en gespreid over twee jaar. De opleiding kan als heel degelijk worden beschouwd. De lokale besturen worden dus gericht ondersteund.

Vervolgens is er de Databank Huisvesting. De gemeenten moeten die zelf opstellen. Sinds een tijdje worden ze daarin ondersteund. Om deze databank versneld te operationaliseren, wordt in 2001 extra tijdelijk personeel aangeworven. De administratie zal door middel van deze databank proberen zo snel mogelijk gemeentelijke informatiefiches met relevante gegevens op te stellen. Dat is een heel belangrijk element van de samenwerking. Ten slotte staat ook nog de brochure over kwaliteitsbewaking op stapel. Ik zal in de loop van dit jaar alle schepenen van Huisvesting bijeenroepen. Met al deze initiatieven hoop ik dat we samen met de nieuwe gemeentebesturen de Wooncode iets meer gestalte kunnen geven dan vandaag het geval is.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Ik hoop dat de commissieleden de conclusies van Mens en Ruimte kunnen krijgen, zodat we enig materiaal hebben daarover. Ik had eigenlijk wel verwacht dat de situatie in West-Vlaanderen gelijkaardig zou zijn aan die van de rest van Vlaanderen. West-Vlamingen zijn immers niet beter of slechter dan de rest. Het is jammer dat de nuttige instrumenten die de Wooncode geeft niet afdwingbaar zijn. Zolang ze niet afdwingbaar zijn, heeft dit weinig zin. Elke gemeente voert een andere politiek. Nu de nieuwe gemeentelijke zittingsperiode begonnen is, hoop ik dat de verantwoordelijken voor huisvesting hier zeer snel werk van maken, en dat men bedenkt hoe men dit afdwingbaar kan maken, ook met betrekking tot bepaalde doelgroepen. Zo hebben notarissen niet altijd oog voor het recht op voorkoop. Misschien zou het goed zijn hen in een omzendbrief erop te wijzen dat dit bestaat, en dat het veel kan verbeteren. Ik ben tevreden met het antwoord, maar ik hoop dat we in de toekomst nog kunnen overleggen aan de hand van nieuwe maatregelen. Na zes maanden nieuwe gemeentelijke zittingsperiode lijkt een evaluatie me aangewezen.

Minister Johan Sauwens : De notarissen weten het ondertussen wel heel goed. Er zijn enkele incidenten geweest en gevallen van juridische procedures en schadevergoeding. Dit is een zeer zware beroepsfout die kan leiden tot vernietiging. Ik heb de notarissenvereniging ondertussen ontvangen. Ze zijn perfect op de hoogte. We proberen wat sneller te reageren door, wanneer men geen gebruik maakt van het recht van voorkoop, de periode om dat te laten weten zo kort mogelijk te houden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Filip Dewinter tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over mogelijke onregelmatigheden bij de Antwerpse Waterwerken

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Dewinter tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over mogelijke onregelmatigheden bij de Antwerpse Waterwerken.

Voorzitter

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, de jongste jaren bereiken ons via de pers maar ook via andere kanalen herhaaldelijk berichten over vermeende wanpraktijken en misbruiken bij de Antwerpse Waterwerken, een grote en gezaghebbende intercommunale. Het is niet mijn bedoeling hier het proces te maken van de AWW. Dat laat ik over aan de gerechtelijke instanties, in casu het parket van Antwerpen, dat sinds april vorig jaar een onderzoek voert. Wel wil ik u een aantal concrete, praktische vragen stellen over uw optreden in deze zaak. Er zijn immers toch wel wat zaken die fout lopen bij die AWW. In detail treden zou ons te ver leiden, dus geef ik een summier overzicht van de aantijgingen die momenteel aan de orde zijn.

Er is de vermeende vervalsing van de jaarrekeningen. Een gevolg daarvan was dat het college van commissarissen vorig jaar weigerde de jaarrekeningen van 1999 goed te keuren. Dit jaar ziet het er naar uit dat hetzelfde zal gebeuren. Dat is toch niet echt gebruikelijk bij een intercommunale.

Er is een beperking van het inzagerecht van de commissarissen, als gevolg van het niet goedkeuren van de jaarrekeningen. Zij hebben daar bij de minister reeds herhaaldelijk over geklaagd.

Er zijn de al dan niet vermeende gevallen van fraude en corruptie. Die zijn trouwens ook al onder de aandacht van de minister gebracht.

Er zijn de misbruiken in verband met het toekennen van voordelen in natura, bepaalde faciliteiten en vergoedingen van bestuurders van de AWW. Enkele dagen geleden zijn er opnieuw allerlei spectaculaire cijfers vermeld in de pers. Ik heb het verslag hierover uit de jaarrekening van de AWW. Ik geef twee voorbeelden. De vergoedingen voor de voorzitter en de kosten gemaakt voor de voorzitter overstijgen het bedrag van 3.199.000 frank voor het werkjaar 2000. Hiervan was 169.000 frank voor telefoon-, gsm- en autotelefoonkosten en 487.000 frank voor benzinekosten. De voorzitter is trouwens schepen in de stad Antwerpen en hij kan dus kiezen uit twee dienstwagens.

Een gelijkaardig verhaal kan worden verteld voor de ondervoorzitter. De kosten en vergoedingen voor hem bedragen 1.190.000 frank. Ik kan mij dus voorstellen dat er allerlei vragen rijzen bij de publieke opinie en blijkbaar ook bij een aantal com-

missarissen van de AWW die de feiten nu al geruime tijd aanklagen.

Een van de commissarissen heeft de minister op 19 augustus 2000 reeds een aangetekend schrijven gestuurd, met de vraag om een bijzonder gewestelijk commissaris naar de AWW te sturen. Hij heeft daar niet op gereageerd. Die commissaris behoort niet tot mijn partij, maar is door de VLD aangeduid. Ik ben hier dus onpartijdig en objectief. Oppositie wordt in de Antwerpse intercommunales trouwens niet op prijs gesteld. Zelfs de brief van de minister met richtlijnen hierover heeft niet veel indruk gemaakt op de Antwerpse meerderheid.

Op 1 februari 2000 was er een aangetekend schrijven van een van de commissarissen, waarin de minister op de hoogte werd gebracht van een aantal fraudegevallen. Hij heeft daar niet op gereageerd. Ook op de brief van 6 januari 2001 kwam geen reactie van de minister.

De stilzwijgendheid en de apathie van de minister in deze kwestie verwonderen mij. Ik ga hier echter niet beweren dat die stilzwijgendheid te maken heeft met het feit dat de heer Schiltz toevallig de voorzitter van de AWW is. Dat zou niet correct zijn van mij. Ik had echter wel verwacht dat de minister iets actiever zou optreden, zeker nadat veel van de zaken die ik hier heb vermeld veel aandacht hebben gekregen en de publieke opinie hebben geschokt en verontrust. Ik denk dat de minister toch medeverantwoordelijk is voor de manier van werken in dergelijke intercommunales. Hij moet toch ingrijpen als het fout gaat ?

Mijn vragen aan de minister zijn heel concreet. Waarom hebt u nooit ingegrepen en wat is uw standpunt ? Bent u van plan om eventueel een bijzonder gewestelijk commissaris te sturen naar het AWW om een en ander te onderzoeken ? Ik stel vast dat het parket vorig jaar reeds zelf een dergelijk initiatief heeft genomen en een onderzoek aan het voeren is. Welke initiatieven hebt u reeds genomen en welke zullen er volgen ?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, collega's, als de commissarissen elk kwartaal het financieel verslag krijgen in plaats van maandelijks, dan is dat nog in overeenstemming met de statuten. Artikel 33 van de statuten bepaalt immers dat de raad van bestuur elk semester aan het college van commissarissen een financieel verslag van het vorige semester overhandigt. Er was dan ook geen

Sauwens

enkele grond om op te treden tegen een beslissing die volkomen wettelijk was.

Omdat geraamde maandresultaten toch maar een beperkte betekenis hebben, nam het directiecomité op 20 juni van vorig jaar de beslissing om de raad van bestuur en het college van commissarissen maandelijks alleen nog te informeren over de verbruiken, de gefactureerde omzet, de thesaurie en het discretionair pensioenfonds. Wel werd er beslist per kwartaal een gedetailleerde rapportering ter beschikking te stellen.

Dan kom ik nu bij punt twee. Artikel 11 van het decreet van 1 juli 1987 betreffende de werkwijze, de controle op en de vaststelling van het ambtsgebied van de intercommunales bepaalt de voorwaarden waaronder de Vlaamse regering met een gemotiveerd besluit een bijzondere gewestcommissaris naar een intercommunale kan sturen.

Ik som die voorwaarden even op : ten eerste, wanneer de intercommunale in die mate deficitair is dat het nettoactief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal en de bestuursorganen nalaten een plan op te stellen om de financiële toestand te saneren ; ten tweede, wanneer een intercommunale haar verplichtingen ten opzichte van derden in het rechtsverkeer, en met name die voortvloeiend uit rechterlijke besluiten, niet uitvoert ; ten derde, wanneer een intercommunale om het even welke verplichting die door een wet, een decreet, een uitvoeringsbesluit of de statuten wordt voorgeschreven, niet uitvoert.

Er is dus geen wettelijke grond om een bijzondere gewestcommissaris te sturen om mogelijke onfrisse zaken uit te klaren. U zult dat verder in mijn betoog merken. Er is een groot verschil tussen enerzijds de onderzoeksoopdracht die de gerechtelijke diensten uitvoeren en anderzijds het administratieve toezicht waarvoor ik verantwoordelijk ben.

De commissaris van de Antwerpse Waterwerken heeft me inderdaad een aantal brieven gestuurd. Die brieven zijn in een heel specifieke stijl opgesteld. De wijze en de toon waarop ze werden geschreven, sluiten volledig aan bij een schandaalsfeer. Ze werden bovendien ook aangetekend naar mijn privé-adres opgestuurd.

Essentieel is echter dat vanaf het begin in die brieven werd gezegd dat de mogelijke fraudegevallen ook zouden worden aangeklaagd bij de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie. In die

omstandigheden heb ik geoordeeld dat het ongepast zou zijn om te interveniëren in een onderzoek dat door die dienst wordt uitgevoerd. Zodra een dossier in gerechtelijke handen is, komt het mij niet langer toe om ook een onderzoek uit te voeren.

De bewering dat de voorzitter aan de betrokken commissaris nooit enig antwoord heeft gegeven op de talrijke klachten met betrekking tot het reilen en zeilen in de AWW, is licht overtrokken. Op 18 februari van vorig jaar is het college van commissarissen in buitengewone zitting bijeengekomen met de voorzitter en de leden van het directiecomité. Dit gebeurde met het oog op een algemene bespreking en toelichting over de respectieve taken en bevoegdheden van de bestuurs- en controleorganen. De voorzitter heeft op dat ogenblik verduidelijkt waarom hij onmogelijk een schriftelijk antwoord kon geven op een reeks vragen van commissaris Weckhuysen, die zelf eerder de zitting had verlaten omdat hij niet akkoord kon gaan met de afwezigheid van de normale verslaggever.

Op 30 maart is in het college opnieuw gesproken over mogelijke fraude. Volgens het verslag is door de directie op een aantal vragen van de betrokken commissaris een antwoord verstrekt, en is bovendien beklemtoond dat de CDBC steeds al zijn vragen rechtstreeks aan de intercommunale kon stellen. Met het oog op de goedkeuring van de jaarrekeningen is op 2 mei 2000 nogmaals een vergadering gehouden van het college, samen met de voorzitter en de leden van het directiecomité.

Er zijn dus wel degelijk pogingen ondernomen om informatie te verschaffen over het beleid in de AWW. Blijkbaar werden deze echter onvoldoende geacht. Het dossier is overigens doorkruist door de gebeurtenissen rond de voormalige directeur-generaal. Dat heeft ertoe geleid dat de discussie tussen commissaris Weckhuysen en de voorzitter is geëvolueerd tot een conflict waarin mijns inziens de sereniteit totaal zoek is.

Dat is ook een van de redenen waarom ik me daar niet rechtstreeks mee heb willen bemoeien. Het gaat om een ongelooflijk wespennest. Vanuit de administratieve functie die we waarnemen, is het bijzonder moeilijk om een aantal feitelijkheden te controleren. Op het ogenblik dat er een strafrechtelijke klacht is, lijkt het me logisch dat de gerechtelijke diensten dat onderzoeken. Ze doen dat trouwens ook. Wij volgen gewoon het dossier op vanuit onze administratieve controletaak.

Op 2 november heeft commissaris Weckhuysen in een brief aan de gouverneur van Antwerpen beves-

Sauwens

tigd dat de AWW-bundel door de CDBC is doorge-
stuurd naar het Antwerpse parket. We wachten nu
best af welk gevolg daar aan het dossier wordt ge-
geven.

Ik kan bevestigen dat commissaris Weckhuysen mij
op 7 december 1999 en op 1 februari 2000 brieven
heeft gestuurd op mijn persoonlijk adres. De be-
trokkene maakt hier trouwens een gewoonte van.
Eergisteren heb ik weer een brief van hem gehad,
met heel wat bijlagen. Hij heeft nogmaals zijn be-
klag gedaan over de door de regering goedgekeur-
de voorstellen om de intercommunale colleges van
commissarissen af te schaffen.

Dat heeft natuurlijk niets te maken met het AWW-
dossier. Over dit soort licht groteske beweringen
wens ik geen briefwisseling te voeren met de com-
missaris. Die commissaris moet trouwens verslag
uitbrengen aan de algemene vergadering over de
werking van de intercommunale. Hij moet dus
geen verslag uitbrengen aan mij. Daarvoor heb ik
mijn regeringscommissaris.

Een intercommunale bestaat uit structuren. Ik heb
ook gehoord dat er afspraken zijn gemaakt inzake
het nieuwe decreet op de intergemeentelijke sa-
menwerking. We zullen daar dus nog voldoende
over kunnen discussiëren. Hoe dan ook, het zwaar-
tepunt van de werking van de intercommunales ligt
op lokaal vlak. Het zijn de vertegenwoordigers van
de lokale besturen die binnen de intercommunales
– binnen de autonomie die ze hebben – zelf hun
controletaken uitvoeren.

Wanneer er fraudeklachten zijn en de gerechtelijke
diensten een onderzoek uitvoeren, dan heeft het
geen enkele zin dat ik daarin nog zou interveniëren
vanuit een algemene taak. Zelfs mogelijke gevallen
van diefstal in de intercommunales behoren niet te
worden onderzocht door het administratief toe-
zicht. De gerechtelijke diensten moeten dat op zich
nemen.

Ik heb nog twee slotbedenkingen. Men moet besef-
fen dat een onderzoek niet betekent dat er ook
strafbare feiten zijn gepleegd. Ik heb ervaring met
dit soort van dossiers. Als de menselijke relaties zo
verzuurd zijn, of als ontslag dreigt, is behoedzaam-
heid geboden. Soms is alle rede zoek, en weegt het
subjectieve zwaar door. Ik heb al dossiers overge-
maakt aan de gerechtelijke diensten nadat ik feiten
had vastgesteld. Dat deed ik vroeger al als minister
van Openbare Werken en Verkeer, en dus nu ook.
Het gebeurt wel eens dat men ons feiten meldt, en

dat we zelf de strafklacht overmaken aan de ge-
rechtelijke diensten. Wie ooit in staat van beschul-
diging wordt gesteld, doet voor mij niet terzake. Ik
wil en zal mijn functie van administratief toezichter
op een integere manier uitoefenen, ongeacht de
betrokken persoon of gemeente. Dat is de enige
manier waarop de Vlaamse overheid haar gezag
kan behouden.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Ik benader dit dossier
voorzichtig, mijnheer de minister. Men kan niet
ontkennen dat de situatie het niveau van de animo-
siteit tussen twee personen al lang heeft overste-
gen. De impact die het intussen heeft, is van die
aard dat u eigenlijk vroeger had moeten ingrijpen.

Als het u een troost kan zijn : de brieven die u op
uw persoonlijk adres ontvangt, ontvang ik ook,
soms ook aangetekend. Gedeelde smart is halve
smart.

De regeringscommissaris voor de haven is hier
aanwezig. Ik wil van de gelegenheid gebruik maken
om u te vragen in hoeverre hij u ooit officieel op de
hoogte heeft gebracht van enig misbruik of van
wanpraktijken. Als objectief waarnemer zou hij de
nodige afstandelijkheid moeten tonen ten aanzien
van de vaudeville van de afgelopen twee jaar, en u
op een objectieve manier inlichten. Wat zijn zijn
bevindingen ? Wat is zijn oordeel ?

Dan is er nog de kwestie van het al dan niet sturen
van een gewestcommissaris. De criteria die u hebt
aangehaald, zijn door de wet bepaald, maar er
moet vooral de politieke wil zijn om dit te doen.
Misschien is het nu te laat omdat de zaak zo ver-
ziekt is. Misschien is het nu onmogelijk geworden
om de zaak uit te klaren. Als men dat een jaar gele-
den had gedaan, had men misschien de problemen
kunnen oplossen.

Het gerechtelijk onderzoek, gevoerd door het par-
ket van Antwerpen, ving inderdaad aan in april van
vorig jaar. De andere onderzoeken, bijvoorbeeld
door de BBI, zijn zeer recent. De inschakeling van
de Bijzondere Corruptiebestrijdingsdienst is te
danken aan het schrijven van 6 januari 2001 van de
betrokken commissaris. U verwijst daarnaar om uit
te leggen waarom u niets ondernam. Dat lijkt me
niet helemaal correct als ik de data in overweging
neem.

Dit alles doet me besluiten dat u het dossier voor u
uitgeschoven hebt. U verbergt zich achter het ge-
rechtelijk onderzoek en wettelijke bepalingen. Ik

Dewinter

blijf van mening dat u vroeger had moeten ingrijpen om die hele toestand te voorkomen. Dit doet de stad Antwerpen geen deugd.

Minister Johan Sauwens : Ik ben tewerk gegaan volgens de geplogenheden. Ik ben correct ingelicht door de regeringscommissaris over de spanningen die daar bestonden.

De heer Filip Dewinter : Heeft hij u ingelicht over bepaalde wanpraktijken ? Heeft de regeringscommissaris ooit signalen in die richting gegeven ?

Minister Johan Sauwens : Ik was pas minister van Binnenlandse Aangelegenheden toen de zaak zich voordeed. Ik was als verantwoordelijke voor de intercommunales onmiddellijk betrokken bij de procedure van het ontslag van de directeur van de AWW. Ik heb bijna maandelijks overleg gepleegd met de regeringscommissaris.

Ik heb u de bepalingen van artikel 11 van het decreet van 1 juli 1987 over het sturen van een bijzonder gewestcommissaris voorgelezen. Tot nu toe was daar geen aanleiding toe.

Bovendien oefenen in een intercommunale bijzondere toezichtinstanties zelf de controle op de werking van de intercommunale uit.

Fraudegevallen behoren niet tot de opdracht van het administratief toezicht. De gerechtelijke instanties moeten hier de nodige vaststellingen doen. Ik laat me regelmatig over de voortgang van het gerechtelijk onderzoek informeren. In het kader van het algemeen toezicht zal ik de jaarrekeningen van de intercommunale opvragen, en al dan niet goedkeuren of vernietigen, onder voorbehoud van de feitelijke vaststellingen door het gerecht. Dat is de enige correcte weg. Het zou niet juist zijn in een vroeger stadium te interveniëren.

De heer Filip Dewinter : Uiteraard is er intern toezicht bij de intercommunale, namelijk door het college van commissarissen. Het college heeft vorig jaar geweigerd de rekeningen goed te keuren. Het ziet ernaar uit dat het dit jaar weer het geval zal zijn. Er is geen sprake van animositeit tussen een commissaris en bijvoorbeeld de voorzitter. De regeringscommissaris en uzelf zouden hier toch alert moeten op reageren. Het college handelt immers collegiaal en met kennis van zaken, en hopelijk ook met een zekere objectiviteit. We zullen hierover een motie indienen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Dewinter werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Erik Matthijs tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de gevolgen van de politiehervorming en het sectoraal voorakkoord van 20 december 2000 voor de gemeentefinanciën

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Matthijs tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de gevolgen van de politiehervorming en het sectoraal voorakkoord van 20 december 2000 voor de gemeentefinanciën.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we zijn nu 30 januari 2001. De politieraden en de politicolleges werden vorige week maandag geïnstalleerd. Op 1 april 2001 verstrijkt een belangrijke deadline. Dan moeten een administratieve kracht en een rekenplichtige worden benoemd.

De politiehervorming staat voor de deur. Er is echter weinig nieuws. We hebben de omzendbrief van 22 december, verschenen op 29 december 2000, gelezen. Er worden koninklijke besluiten in aangekondigd, maar tot op heden hebben we die niet gezien. Op 30 oktober heeft minister Duquesne enkele nieuwigheden voorgesteld, en bevestigd dat de politiehervorming voor de steden en gemeenten geen extra kosten met zich zou meebrengen, of, zoals dat heet, budgettair neutraal zou zijn. Dat staat te lezen in de Nieuwsbrief voor Veiligheid van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten. De politiehervorming kost de gemeenten dus niets.

De federale minister van Binnenlandse Zaken zegt dat de meerkost volledig wordt opgevangen door

Matthijs

de 8 miljard frank op jaarbasis. De federale overheid plant in totaal een dotatie van 18,5 miljard frank, te verdelen over de 196 politiezones, om de kosten van de 7.500 rijkswachters te financieren. Per zone zal de federale dotatie worden bepaald door de capaciteitsnorm van de zone, berekend door de diensten van Binnenlandse Zaken en te vermenigvuldigen met een bedrag van 700.000 frank per politiehoofd.

In de omzendbrief van 22 december staat dat artikel 38 van de wet op de geïntegreerde politie bepaalt dat de koning voor elke politiezone het minimumaantal van het operationeel, het administratief en het logistiek personeel vastlegt, rekening houdend met de specifieke kenmerken van die zone. De minister zegt dat het koninklijk besluit, dat zal bepalen hoeveel personeelsleden elke zone moet hebben, nog niet is afgerond, maar binnenkort mag worden verwacht.

De derde en vierde voorwaarde om de lokale politie overeenkomstig artikel 248 wettelijk in de plaats te stellen, hebben betrekking op de financiering. Voorwaarde drie hangt af van de federale overheid, want de federale dotatie van de politiezone zoals bedoeld in artikel 41 van de wet op de geïntegreerde politie, is bepaald. De berekening van de dotatie voor iedere zone wordt op dit ogenblik afgerond en het ontwerp terzake voorbereid.

Bij mijn weten hebben we daarover nog geen nieuws gehoord, en de gemeenten leven hieromtrent in onzekerheid. De VVSG stelt terecht enkele kritische vragen bij het kostenplaatje. Van de 8 miljard frank extra middelen van de federale overheid zullen 7,5 miljard frank worden opgeslorpt door het aangepaste statuut van het operationele kader. Wat precies het statuut is van het administratief en logistiek personeel kan men zich afvragen, maar het middenkader en ook het officierenkader is zeer zwaar. Ik ben geen specialist in militaire aangelegenheden, maar men spreekt van een Mexicaans en zelfs van een Argentijns leger. Al de akkoorden die tussen de politie, de rijkswacht, de BOB, de gerechtelijke politie en de minister zijn afgesloten, hebben het middenkader sterk verzaard. Bovendien zal de beperking op het nachten weekendwerk nog bijkomende kosten genereren.

Op haar algemene vergadering van 1 december 2000 heeft de VVSG een aantal actualiteitsmoties goedgekeurd. Financiën en politie zijn voor de lokale besturen centrale thema's. Ik wil hier kort ook

even verwijzen naar de gisteren door het VEV geuite noodkreten. Omwille van de verschillende lokale en federale ingrepen zullen de bedrijven 5 miljard frank meer belastingen moeten betalen. Hoewel de politiehervorming en de financiële situatie van de gemeenten en de provincies zeer actuele onderwerpen zijn, wil ik hier verder niet over uitweiden.

De eerste motie die de VVSG heeft aangenomen, betreft een verhoging van de financiële middelen voor de uitbouw van de lokale politie, het behoud van het lokale bestuursniveau als beleids- en beheersorganisatie en een grotere aandacht voor de behoeften van het lokale niveau. In die motie stelt de VVSG dat de middelen waarin de federale overheid momenteel voorziet voor de uitbouw van de lokale politie, absoluut ontoereikend zijn. Bovendien zou men deze middelen willen afbouwen. Dit hadden we tot dan nog nooit horen zeggen.

Het wordt steeds duidelijker dat de Vlaamse en federale belastingverlagingen op de lokale besturen zullen worden afgewenteld. De burger zal op die manier weer eens voor schut worden gezet. Mijns inziens is dit een vestzak-broekzakoperatie. Het is het tegenovergestelde van een helder, efficiënt en snel bestuur.

Ook over de pensioenen en arbeidsongevallen heerst grote onduidelijkheid. Deze onduidelijkheid dreigt de pensioengaranties van het andere gemeentepersoneel te hypothekeren.

Op de laatste dag van de recentste begrotingsbesprekingen heb ik met veel belangstelling de koppen van De Gazet van Antwerpen en Het Belang van Limburg gelezen. De titels waren zeer duidelijk: 'Eenheidspolitie zorgt voor meer belasting' en 'De gemeenten moeten zwaar betalen voor de politiehervorming'. Dit laatste artikel omvatte tevens een uitgebreide berekening van de kosten voor alle Limburgse gemeenten. De conclusie is snel getrokken. De gemeenten zullen voor de extra kosten van de politiehervorming opdraaien. Het budgettaire neutrale odium is definitief naar de prullenmand verwezen.

De federale bijdrage zal 600.000, 625.000 of 700.000 frank bedragen. Het ergste vind ik dat nog niet vaststaat hoelang die bijdrage zal gelden. Tegenwoordig wordt immers gesteld dat men de tekorten bij de gemeenten slechts voor een periode van 2 tot 6 jaar wil opvangen. Indien de gemeenten binnen 6 jaar hetzelfde aantal agenten wil houden als daarvoor, zullen ze daar zelf voor moeten betalen. Dit betekent het failliet van alle Vlaamse gemeenten.

Matthijs

De VVSG stelt dat er in veel geld is voorzien voor loonsverhogingen en extra premies. Voor een betere uitrusting, een beter politiemangement en een betere politiezorg blijft echter niet veel geld over. De minister heeft nochtans steeds gezegd dat hij geen verdere lastenverhoging voor de gemeenten zal dulden. Ik kan hem hier enkel in steunen.

Wat de lastenverhoging voor de gemeenten betreft, wil ik hier nog even verwijzen naar de woorden van de minister-president tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet houdende de toekenning van een korting op de personenbelasting. Hij heeft toen niet nagelaten te wijzen op de verschillende financiële inspanningen die deze regering voor de gemeenten al heeft geleverd.

Ik wil die maatregelen wel eens zien. De indexering van het gemeentefonds is in mijn ogen een normale zaak. Het voornemen om 1 miljard frank aan privatiseringsopbrengsten in een nog op te richten stadsvernieuwingsfonds te storten, maakt weinig indruk en helpt de gemeenten niet onmiddellijk vooruit. Ik heb me trouwens laten vertellen dat die privatiseringen nog wel even op zich zullen laten wachten.

Wat de gemeentelijke en provinciale belastingen betreft, heeft de minister-president toen ook gesteld dat de autonomie van de lagere besturen een volwaardige rol moet kunnen spelen. Dezelfde dag heb ik vernomen dat de minister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken en de drie traditionele ambtenarenbonden voor het personeel van de gemeenten, de OCMW's en de provincies een sectoraal voorakkoord hebben ondertekend dat voor drie jaar geldt en dat in mei 2001 van start moet gaan.

Ik wil beknopt even de bepalingen van dit voorakkoord overlopen. In het kader van de in de beleidsbrief voorziene geleidelijke afschaffing van de nepstatuten, wil men de volledige functionele loopbaan met een derde salarisschaal toekennen aan de contractuele personeelsleden. Verder zullen de lokale besturen voor al hun werknemers een hospitalisatieverzekering moeten afsluiten. De hieraan verbonden premies vallen geheel ten laste van de lokale besturen. Het voorakkoord vermeldt overigens de optie om tevens een verzekering voor familieleden van personeelsleden en voor gepensioneerde personeelsleden af te sluiten. Ten slotte zullen de personeelsleden voor een totaalbedrag van 12.000 frank per jaar maaltijdcheques ontvangen. De lokale besturen mogen hiernaast op facultatieve

ve basis nog andere voordelen toekennen. Voorbeelden hiervan zijn geschenkencheques, een fiscaal forfait voor het woon-werkverkeer en de uitwerking van een aandelenoptieplan. Dat laatste is mij niet duidelijk. Na die donkere decemberdagen denk ik dat de steden en gemeenten verplicht zullen zijn om de belastingen te verhogen om het begrotingsevenwicht te realiseren.

Bij het begin van de zittingsperiode, mijnheer de minister, hebt u verkondigd dat de gemeenten geen bijkomende lasten mogen krijgen. Als ze toch bijkomende verplichtingen krijgen, moeten die worden vergoed. Blijft u bij die stelling? Op 12 oktober hebt u in uw antwoord op mijn vraag om uitleg gezegd dat u lid bent van de werkgroep Budget. Wat heeft die werkgroep opgeleverd? Kloppen de berichten? Wanneer kennen we de concrete cijfers, de minimale normen en de omvang van de toelage per persoon? Welk standpunt neemt de regering daarover in? Als er gevaar dreigt, komen er dan initiatieven van de Vlaamse regering of uzelf om de federale budgetten te laten aanpassen? Is het juist dat de jaarlijkse toelage per politieagent wordt afgebouwd? Dat is een belangrijke vraag, want als dat zo is, dan is dat een ramp. Wat denkt u over de evolutie van de gemeentefinanciën en -belastingen op korte en middellange termijn, ook in het licht van de geplande federale belastingvermindering?

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ondanks de geruststellende berichten van zowel de federale minister als uzelf blijft er grote ongerustheid heersen. De hervorming van de politie houdt ons allemaal bezig. De fusie van de federale en lokale korpsen brengt een aantal kosten met zich mee. Ik som er enkele op die men niet had verwacht. In het hoofdstuk over infrastructuur gaat het bijvoorbeeld om de huur van lokalen. We zijn genoodzaakt om leegstaande Belgacom-lokalen te huren. Verder moeten we radio-installaties verhuizen, telefoonaansluitingen bestellen en 101-oproepsystemen verplaatsen. Dat brengt allemaal onvoorziene kosten met zich mee. Ik wil de minister daarom vragen om bij de federale regering aan te dringen op bijkomende financiële inspanningen.

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de gevolgen van de federale politiehervorming voor de gemeenten is geen nieuw onderwerp in deze commis-

Holemans

sie. De commissieleden hebben terecht aandacht voor dit onderwerp. Toch vind ik dat we van deze commissie geen processie van Echternach moeten maken. Het heeft geen zin om steeds opnieuw dezelfde vragen te stellen. Als mijn geheugen me niet in de steek laat, heb ik de minister al verzocht om over dit onderwerp systematisch te rapporteren. Ik blijf bij dat standpunt : de minister zou de commissie op een proactieve manier op de hoogte moeten houden van de evolutie. Op basis van zo'n verslag kunnen we dan discussies voeren die wellicht zinvoller zijn dan ad-hocvragen op basis van artikelen in De Gazet van Antwerpen of Het Belang van Limburg.

De voorzitter : De heer Van de Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : We houden geen processie van Echternach. Aanhoudende waarschuwingen leren ons dat het probleem almaar acuter wordt. We stellen vast dat er niets gebeurt. Van die systematische opvolging komt niets in huis. Dit is geen zaak van meerderheid tegen oppositie. De hele commissie moet dit dossier opvolgen, en erg waakzaam blijven. Wellicht is iedereen het ermee eens dat de politiehervorming op korte en middellange termijn belangrijke meeruitgaven met zich meebrengt. Wie dat niet ziet, is blind. De federale dotatie volstaat zelfs niet om de meerkost van de invoering van het nieuwe statuut en de personeelsoverdrachten te betalen. Op basis van het huidige personeelsbestand, het beschikbare federale budget en het aantal personen dat zal overstappen naar de federale politie, kan men berekenen dat er 4 tot 5 miljard frank te weinig is. Het nieuwe statuut zou al van start gaan op 1 april, maar tot op heden blijven we helemaal in het ongewisse over de bepalingen.

De dotatie is niet geïndexeerd en niemand weet welke termijn eraan wordt verbonden. Een deel van de dotatie bestaat uit het bedrag van 1,8 miljard frank dat de gemeenten nu reeds ontvangen voor het politionele gedeelte van de veiligheidscontracten. Federaal minister Duquesne belooft dat de gebouwen van de rijkswacht zullen worden overgedragen aan de gemeenten, maar nu blijkt dat daarvoor een bedrag zal worden afgetrokken van de dotatie. Waarmee zijn we in feite bezig ?

Natuurlijk behoort dit onderwerp tot de federale bevoegdheden, maar in het verleden hebben we al dikwijls gesteld dat de minister voor Binnenlandse Aangelegenheden, die een coördinerende functie

heeft op het vlak van binnenlands beleid, onze stimulator moet zijn voor de gemeenten. Ik roep iedereen op om de minister te steunen om via de interministeriële conferentie of via eender welk ander kanaal, gesprekken terzake te voeren met de federale minister.

Het verbaast me dat in het voorakkoord van CAO minder facultatieve bepalingen zijn opgenomen dan in vorige CAO's. Het gevolg hiervan is dat meer afspraken bindend zullen zijn, onder meer voor de derdesalarisschaal die voor 29.000 Gesco's wordt geschat op 1.208.000.000 frank en voor de maaltijdcheques die zullen neerkomen op minimum 12.000 frank per maand. De totale schatting komt neer op 1,7 miljard frank.

Mijnheer de minister, ik vraag me af of al deze bepalingen wel overeenstemmen met de bepalingen van de sociale zekerheid. Federaal minister Vandebroucke heeft immers duidelijk verklaard dat hij geen enkele uitzondering zal toestaan. Onder welke bepaling zullen de maaltijdcheques vallen ? Bovendien zal het verplichtend maken van de hospitalisatieverzekering per personeelslid met een premie van 2.700 frank, neerkomen op een meerkost van 392 miljoen frank.

Al deze maatregelen komen voor de gemeenten boven op de verwachtingen die al werden gecreëerd inzake het mobiliteitsconvenant en de maatregelen inzake het milieu. Steeds opnieuw blijken de uitgaven veel groter dan de inkomsten. De verhoging van het statuut levert elke gemeente 1 percent op van het totale uitgavenpakket op het eigen dienstjaar. U kunt dit nagaan : het klopt zowel voor kleine als voor grote gemeenten. Waartoe zal dit alles leiden ? Ik ben het niet eens met de heer Holemans dat dit alles zal leiden tot een processie van Echternach, maar ben van mening dat we dringend de vinger op de wonde moeten leggen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit me aan bij de sprekers die aandringen op urgentie. Onlangs werden overall nieuwe gemeentebesturen aangesteld. Die zijn nu bijna allemaal bezig met het opstellen van hun begroting, maar daarbij ontbreekt het hun aan adequate informatie. Ik sluit me dus aan bij de oproep tot overleg met de federale regering. Ik hoop dat snel duidelijkheid zal worden verschaft, al is het maar om de gemeenten te beletten om te negatief te handelen. Ik verklaar me nader.

Vermeiren

Het is verkeerd om gelijk welk persoverzicht te beschouwen als de komende reglementering. Iedereen maakt gissingen en dat is verkeerd. Het wijst op een gebrek aan communicatie en aan beslissingen. Het parlement mag echter geen verkeerde indruk wekken. Het mag zeker geen alibi verstrekken aan al degenen die de rage van de belastingverhoging volgen. Ik ben het er absoluut niet mee eens dat alles neerkomt op een vestzak-broekzak-operatie.

Ik vraag me echt af waarmee we bezig zijn als we de stelling als uitgangspunt nemen dat de belastingen op hoger niveau niet mogen worden veranderd om te beletten dat ook een lager niveau een belastingaanpassing moet doorvoeren. We zijn het er allemaal mee eens dat de belastingdruk te hoog is. Die druk verlagen mag echter op geen enkel niveau, noch federaal, noch gewestelijk, noch provinciaal, noch gemeentelijk, een alibi vormen om naar een belastingverhoging te grijpen.

De provincies zijn trouwens een typisch voorbeeld. Ik meen dat de minister zich wil engageren om naast de discussie over het kerntakendebat, ook een discussie te voeren over de financiering van de provincies.

Het gaat niet op dat de pers of een vereniging er aan de hand van onze argumentatie vanuit gaat dat een belastingverhoging nodig is. Men vergeet te vermelden dat één miljard frank voor een gemeente neerkomt op een belastingverhoging die meer dan het dubbele bedraagt. We kunnen pas praten als we over de juiste documenten en gegevens beschikken.

Ik ben het eens met de heer Van der Poorten dat de gemeenten een hele resem nieuwe taken hebben gekregen. We mogen echter niet vergeten dat die het resultaat zijn van de wensen en ideeën van alle verantwoordelijken, ook van ons. Ze vormen onder meer het resultaat van de conjunctuur en van de veranderingen op de arbeidsmarkt. Vele collega's klagen dat de inspanningen die de gemeenten moeten leveren, centen kosten. Natuurlijk is dat zo, maar er moeten ook beleidsbeslissingen worden genomen. We gaan er altijd van uit dat een meeruitgave die wordt gecreëerd om een verantwoordere reden, – en de politiehervorming is dat – moet worden bekostigd door een belastingverhoging en dat er niet mag worden gekeken naar de andere uitgaven. Ik pleit ervoor dat de minister zijn rol vervult en aandringt op duidelijke en snelle communicatie. Dat laat de gemeenten toe te age-

ren. Ik pleit er echter niet voor om mee te huilen met de wolven en nu al te schreeuwen dat een belastingverhoging de enige mogelijkheid is. Dat is een verkeerd signaal.

Ik vergelijk dit met de problematiek van de dividenden, waar men nu al over schreeuwt naar aanleiding van de liberalisering van de elektriciteit. Men vergeet erbij te zeggen dat het probleem zich pas over een aantal jaren zal voordoen. Men vergeet er ook bij te zeggen dat als er inderdaad minder dividenden zullen zijn, de prijs van de elektriciteit zal dalen. Het eindresultaat is belangrijk : wat moet een gezin betalen.

Op die manier moeten de zaken worden benaderd. Laat ons dan ook stoppen met doemdenken. We moeten er wel op aandringen dat we op tijd worden geïnformeerd zodat we met kennis van zaken kunnen oordelen en beslissingen nemen.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : We hebben het hier al vaak over deze problematiek gehad. We moeten niet overdrijven in het omschrijven van de dramatische situatie. Zeker de oudere parlementsleden weten dat dezelfde discussie om de zes jaar wordt gevoerd, met name in het jaar na de verkiezingen. Zelfs in de Middeleeuwen discussieerde men over de belastingdruk en werd het hogere niveau als alibi gebruikt om een aantal maatregelen op lokaal niveau te nemen.

Wat is nu het standpunt van de Vlaamse regering ? Ieder bestuursniveau is zelf in zo groot mogelijke mate verantwoordelijk voor de financiële stappen die het zet, zowel voor de ontvangsten als de uitgaven. Het moet zelf ten opzichte van de bevolking duidelijk maken welke verantwoordelijkheid het neemt en waarvoor welke ontvangsten worden gebruikt. Het Gemeentefonds betekent een soort van basisfinanciering voor de gemeenten. Verder heeft het Gemeentefonds als basisrol een herverdelende functie. Er is nogal wat verschil tussen de fiscale draagkracht van de gemeenten. Doordat er een soort van solidariteitsmechanisme bestaat tussen de Vlaamse steden en gemeenten is de dienstverlening niet afhankelijk van de toevalligheid van bijvoorbeeld de aanwezigheid van grote industriële vestigingen.

De Vlaamse regering vindt dat als de federale overheid via de politiehervorming een beter veiligheidsbeleid wil uitbouwen, ze zelf voor de financiële gevolgen van de hervorming moet instaan. Het antwoord op de vragen in verband met de dotatie

Sauwens

ken ik ook nog niet. Ik wil wel mijn rol vervullen om de Vlaamse gemeenten te verdedigen. Ik vervul die ook binnen de interministeriële conferentie. Een van de volgende dagen zal ik met minister Duquesne een onderhoud hebben over de problematiek.

Er circuleert momenteel een ander voorstel. Ik heb daar echter geen zekerheid over. Het zou niet correct zijn met een soort terugwerkende kracht de gemeenten voor 2001 voor voldongen feiten te stellen indien er grote wijzigingen komen in de bedragen die voor de politie moeten worden ingeschreven. Momenteel zou de federale overheid eraan denken om tot en met 2002 rechtstreeks de loonkost van de rijkswacht te blijven betalen zodat de politiezones niet onmiddellijk die kost moeten dragen. Hoe dan ook zal er een beweging zijn. Zelfs als men er met extra middelen in slaagt om de operatie voor de groep van gemeenten neutraal te houden, zal het voor elke gemeente afzonderlijk geen neutrale operatie zijn. Niet iedere gemeente heeft de politiediensten immers even sterk uitgebouwd. De rijkswachtdiensten zijn niet overal evenredig gespreid. Dat is historisch verklaarbaar. De wijze van toebedeling van de rijkswachtcontingenten aan de politiezones is nog niet helemaal duidelijk. Er zijn heel wat verschillen inzake de uitbouw van de politiediensten door de gemeente en de stad.

De werkgroep heeft de werkzaamheden bijna afgerond. Ze heeft zich praktisch uitsluitend beziggehouden met de technische aspecten die zijn verbonden aan het financieel onderdeel van de politiehervorming. Het gaat hierbij om de opmaak van de politiebegroting, het statuut en de weddes van de ontvanger van de zone, de boekhouding. Bij de voorbereiding van de wetteksten en de omzendbrieven heb ik adviezen gegeven in functie van de tijd en de mogelijkheden die de gemeenten moeten krijgen om vlot over te schakelen naar het systeem enerzijds en de vereenvoudiging van een aantal procedures anderzijds. Mijn bedoeling daarbij was een zo transparant mogelijk systeem te maken en ervoor te zorgen dat de gemeenten de tijd krijgen om de nieuwe wetteksten en omzendbrieven te implementeren.

We zullen op korte termijn weten of de toegewezen enveloppe zal volstaan. We zitten in een beslissende fase van de besluitvorming. Op uw vraag of de jaarlijkse toelage per agent wordt afgebouwd, kan ik op basis van de beschikbare informatie antwoorden dat daar geen sprake van is. Ik houd hier-

bij wel rekening met de invulling en de duur van een overgangsregeling. Een zone met bijvoorbeeld een hoog aantal over te hevelen rijkswachters, en die hiervoor via overgangsmaatregelen extra middelen zou krijgen, zal haar dotatie zien dalen naarmate de fase van de definitieve regeling dichterbij komt. Een dergelijke afbouw is billijk en bovendien rechtvaardig tegenover gemeenten die in het verleden aanzienlijke inspanningen hebben geleverd voor de uitbouw van hun politiekorps.

Ik ben ten slotte van oordeel dat de evolutie van de gemeentebelastingen in een bredere context moet worden geplaatst. Men moet die zaak enigszins nuanceren. Toen de rente enorm laag stond, heeft men de belastingen ook niet onmiddellijk verlaagd, wel integendeel. De gemeenten hebben gebruikgemaakt van de nieuwe mogelijkheden om bijkomende, dikwijls recurrente, projecten op te starten. De SIF-gelden worden tijdelijk toebedeeld. Een belangrijke Vlaamse stad heeft ze echter gebruikt om nieuwe, jaarlijks weerkerende uitgaven te genereren. In 2002 zullen we hierover een ernstige discussie voeren. De Dexia-operatie heeft voor de gemeenten extra dividenden opgeleverd, waarmee men bijkomende investeringen heeft bekostigd of de schulden afgebouwd. De gemeenten hebben die gelden zonder morren aanvaard.

Mijnheer Matthijs, ik ben fier op het sectoraal akkoord dat ik heb afgesloten. Ik heb die opdracht niet gevraagd, ik heb die gekregen via een federale wet. We hebben een goed akkoord kunnen sluiten, waarbij er geen lineaire loonsverhoging wordt toegekend. De regeling geldt bovendien van 1999 tot 2001. Dit is voor de eerste keer gebeurd in aanwezigheid van de vertegenwoordigers van de steden en gemeenten. De steden en gemeenten moeten nu zeggen of ze met de regeling akkoord gaan of niet. Ik hoop hier binnen enkele maanden uitsluitsel over te hebben. We hebben voor de gemeenten een vrij gunstig resultaat uit de brand kunnen slepen. Het feit dat de vertegenwoordigers van steden en gemeenten hebben verklaard dat er geen financiële ruimte was om bepaalde zaken te bekostigen heeft hiertoe bijgedragen.

Het heeft geen enkele zin een sectoraal akkoord af te sluiten dat niet afdwingbaar is. Bij de vorige twee was dat wel het geval. Men heeft ze bijna nooit uitgevoerd. Men kan het eigen personeel hier niet mee blijven paaien. Ik heb de voorbije maanden, en zelfs vlak voor de verkiezingen, vertegenwoordigers en schepenen bij mij ontvangen om onder andere een hospitalisatieverzekering toe te kennen. De vraag kwam niet van de kleinste gemeenten.

Sauwens

De steden en gemeenten vroegen zelf om los te komen van het keurslijf waarin de CAO van voormalig minister Kelchtermans hen had opgesloten. We moeten wel toegeven dat het voor de gemeenten in het algemeen om een goede operatie ging. De steden en gemeenten hebben gevraagd om het hen mogelijk te maken bepaalde voordelen aan hun personeel te geven. Ze worden immers geconfronteerd met een krapte op de arbeidsmarkt. De gemeenten hebben nood aan degelijk gevormde mensen om de taken uit te voeren. We moeten hen ook degelijk kunnen verlonen. We zullen daar niet te ver in gaan. We hebben een aantal mogelijkheden gecreëerd.

Er worden verkeerde berichten verspreid over de financiële weerslag van deze operatie en de rol van de Vlaamse regering. Het is niet de Vlaamse regering die de gemeenten voor onoverkomelijke financiële problemen plaatst. In uitvoering van het Pact met de Gemeenten komt er een soort bestuursafpraak tussen Vlaanderen en de 308 gemeenten over een financiële meerjarenplanning, zodat de gemeentebesturen goed zullen weten wat de inbreng zal zijn van Vlaanderen via de verschillende fondsen, zoals het Gemeentefonds, het Investeringsfonds en het Sociaal Impulsfonds, en welke taken hen zullen worden toebedeeld.

Het lokale niveau is voor ons belangrijk. In iedere gemeente zal er een debat moeten plaatsvinden over een financieel meerjarenplan. Iedere gemeente zal zelf de verantwoordelijkheid moeten nemen voor het eigen fiscaal beleid en het eigen uitgavenbeleid. Dat is financiële autonomie, en we wensen daarvoor niet als schaamlapje of alibi te dienen. In gemeente- en provincieraden overal in Vlaanderen wordt moord en brand geschreeuwd over een situatie die zogezegd door anderen zou zijn gecreëerd. Iedere situatie is echter bepaald door omgevingsfactoren. Vandaag zijn die anders dan zes jaar geleden, gezien de economische conjunctuur en andere omstandigheden. Dat moet niet gedramatiseerd worden.

Ik ben bereid mee de belangen van de Vlaamse gemeenten te verdedigen. Heel binnenkort zal ik minister Duquesne ontmoeten. De politiehervorming is een nieuw gegeven waarvan we niet zeker zijn of het wel een besparingsoperatie zal zijn, net zoals dat destijds het geval was met de fusies. Ieder bestuursniveau staat in voor de financiële gevolgen van het eigen beleid. De federale regering zal duidelijk moeten maken dat de gevolgen van de poli-

tiehervorming voor de gemeenten globaal genomen neutraal zullen zijn.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is inderdaad zo dat iedere overheid, dus ook de federale, verantwoordelijk is voor de eigen inkomsten en uitgaven. Daar moeten de juiste conclusies uit worden getrokken.

Wat u zegt over het debat over de gemeentebelastingen bij het begin van deze regeerperiode is echter onjuist. De gemeenten hebben een relatief goede periode gekend. De spilindex werd bijna nooit overschreden, de rente was laag, en Dexia zorgde voor welkome inkomsten. Het mag voor de gemeenten wel eens goed gaan.

Nu staan we evenwel voor veel onbekende factoren. Ik heb deze interpellatie ingediend tussen Kerstmis en Nieuwjaar. De omzendbrief dateert van 22 december. Nu, een maand later, weten we nog steeds niets meer. Ik heb vernomen dat de rijkswacht nog een jaar of twee zou worden betaald door de federale overheid, maar wat dan met artikel 48 van de wet, dat bepaalt dat er een dotatie zal worden vastgelegd ? Zal dat dan niet gebeuren ? Dat zou een totale omschakeling zijn, want het zou betekenen dat de wet niet wordt uitgevoerd.

Ik heb willen wijzen op de vele onbekende factoren waarmee de steden en gemeenten worden geconfronteerd. Dat geldt vooral voor steden en gemeenten die zware inspanningen hebben geleverd om een goed veiligheidskorps uit te bouwen, en nu opnieuw problemen zien opduiken. Ook uw optreden met de Waalse minister heeft me verwonderd. Ik kreeg de indruk dat u hem nodig had om een deur te kunnen openen.

Minister Johan Sauwens : Het was een confederale logica dat we samen optraden.

De heer Erik Matthijs : Inzake de werkgroep Budget, hebben we inderdaad de keuze om de politiebegroting afzonderlijk op te stellen of ze te integreren in de begroting voor 2001. Ik hoop alleen dat er duidelijkheid komt. Over twee maanden is het 1 april, en dan zullen de gemeentebesturen beslissingen moeten nemen zoals voorgeschreven. Ze moeten bijvoorbeeld een rekenplichtige aanstellen, en ze moeten beslissingen nemen over gebouwen, apparatuur en informatica. We weten op dit ogenblik echter nog niets.

Matthijs

– *De heer Dirk Holemans treedt als voorzitter op.*

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Er is inderdaad nog veel onbekend en er heerst grote onwetendheid. Een groot aantal gemeenten heeft het moeilijk om de eigen begroting in evenwicht te krijgen. Daarom is een waarschuwing hier op zijn plaats. Ongeveer de helft van de gemeenten kampt met een tekort op het dienstjaar. Dan is het toch niet overdreven om eens dramatisch te doen ?

Ik sta achter de stelling dat ieder bestuursniveau verantwoordelijk moet zijn voor zijn eigen inkomsten en ontvangsten, maar men moet dan ook ophouden de gemeenten tegelijkertijd te beschouwen als uitvoerders. Ze hebben taken gekregen waardoor ze mee het bewind voeren. Daar moeten gepaste middelen tegenover staan. U zegt dat de overheid geen alibi of schaamlapje mag zijn. Zegt u dat nu allemaal van achter uw bureau ? Weet u wat de verplichting om een stedenbouwkundige ambtenaar aan te werven, met zich meebrengt ? Weet u wat dit betekent voor de opmaak van de structuurplannen ? Pas als de uitvoeringsplannen er zijn, kan men een subsidie krijgen van 500.000 frank, terwijl deze structuurplannen ons tot nu toe 2 miljoen frank hebben gekost. Weet u welk verwachtingspatroon u dagelijks creëert ? U zegt dat de Vlaamse regering op dat moment consequent zal optreden. Wat zal de afschaffing van de gemengde intercommunales teweegbrengen inzake de verplichte overname van het aandelenbezit ? Die dreiging is zeer reëel.

Mijnheer Vermeiren, op dat moment zal alleen nog kunnen worden beslist wat ons wordt opgelegd en hoe dit moet gebeuren. Ruimte voor eigen keuzes zal er niet meer zijn.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Van der Poorten, u hebt het over de verdwijning van de gemengde intercommunales. Waarom zegt u dat dit geld zal kosten ? Wie zegt dat wij onze partners zoals bijvoorbeeld Electrabel zullen moeten betalen ? U moet dat niet zeggen. U geeft ze immers argumenten in handen die er eigenlijk geen zijn. Ik zeg u dat zij ons zullen moeten betalen. Wij staan in een sterke positie.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, vroeger wilden de gemeenten meer verantwoordelijkheden en taken. Als ik de heer Van der Poorten moet geloven, dan willen de gemeenten geen verantwoordelijkheid meer nemen.

Ik betreurt dat men de zaken zo dramatiseert. Men vraagt taken en men krijgt die ook. Het decreet op de ruimtelijke ordening kent immers een bepaalde verantwoordelijkheid toe. Minister Van Mechelen heeft een aantal initiatieven genomen voor de begeleiding van de gemeenten.

In het kader van de volledige reorganisatie van de Vlaamse overheid zullen we nagaan of een bepaalde taak een overheidstaak is. Wat ons betreft, kan die op het laagste niveau worden uitgevoerd. Daar staat natuurlijk een bepaalde financiering tegenover. Daar kan nog over worden gediscussieerd. Ik laat momenteel een wetenschappelijke studie uitvoeren naar de financiële situatie van de Vlaamse gemeenten in al haar aspecten. Op grond van de resultaten van deze studie zal de Vlaamse regering haar beleid verder ontwikkelen op basis van de functies en behoeften van elke Vlaamse gemeente. Vanuit een soort macro-economische benadering moeten we de situatie in een zakelijke no-nonsens-estijl benaderen.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de minister, ik volg uw visie grotendeels. Ik ben blij dat we uit ons keurslijf kunnen treden, maar men kan ons niet zomaar andere verantwoordelijkheden opleggen zoals nu met de CAO is gebeurd.

Dankzij de Dexia-operatie zijn vele gemeenten er nu beter aan toe. Als deze operatie er niet was geweest, dan was nu al een en ander aan het licht gekomen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Matthijs en door de heer De Cock werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Voorzitter

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de delegatie van politietaken aan gemeenteambtenaren

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de toekenning van politietaken aan de gemeentelijke administratie

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Matthijs tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de delegatie van politietaken aan gemeenteambtenaren en van mevrouw Van den Eynde tot minister Sauwens, over de toekenning van politietaken aan de gemeentelijke administratie.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het Lambermontakkoord is opnieuw heel actueel. De overheveling van de gemeente- en de provinciewet is de voorbije dagen niet uit de actualiteit geweest. Vanaf 2002 zijn de gewesten daarvoor bevoegd.

Mijnheer de minister, u hebt verklaard dat u de politie wilt ontlasten van een aantal taken door die te laten uitvoeren door gemeentelijke ambtenaren. Die ambtenaar zou dus boetes kunnen uitschrijven voor kleine irritaties, bijvoorbeeld voor geluidsoverlast, hondenpoep, buurtlawaai, loslopende honden en milieudelicten. Dat is toch wat ik in de pers heb gelezen. De politie zou de echte criminaliteit moeten aanpakken en ontlast moeten worden van die kleine irritaties. De minister zegt dat dit reeds dit jaar in voege zou kunnen treden.

Is daar reeds overleg over gevoerd ? Naar verluidt zou er immers een gelijkaardig voorstel zijn van de federale minister van Justitie. Ik heb hem immers eens horen verklaren dat hij bepaalde politietaken zou laten uitvoeren door gewone ambtenaren.

Hoe zit het met de kleine irritaties zoals buurtlawaai en geluidsoverlast, die vooral wordt veroorzaakt door elektronisch versterkte muziek ? Dat laatste is een probleem waar vele gemeentebesturen mee te kampen hebben. Hiervoor bestaat een nauwgezette en duidelijke procedure, namelijk het meten van het achtergrondgeluid. Dat lijkt me echter heel moeilijk realiseerbaar.

Hoe zit het met de interferentie van de bevoegdheid van milieu-ambtenaren en stedenbouwkundige ambtenaren ? Zij zijn nu reeds bevoegd om proces-verbaal op te maken. Wordt met het nieuwe systeem het parket uitgeschakeld ? Kan een burger in beroep gaan tegen dat proces-verbaal ?

Mijnheer de minister, in welk functieprofiel voorziet u voor die ambtenaren die voor die kleine irritaties administratieve boetes zullen moeten opleggen ? Een politieagent is immers duidelijk door zijn kledij herkenbaar, iets wat niet kan worden gezegd van een ambtenaar.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zou deze materie vanuit een totaal verschillende hoek willen bekijken. Ik wil het namelijk benaderen vanuit het veiligheidsthema, een thema dat tegenwoordig voor elke partij een prioriteit is. Denk maar aan de veiligheidsschepenen die ondertussen zijn aangeesteld in Antwerpen en Mechelen. Op een nieuwjaarsreceptie in Bilzen hebt u trouwens te kennen gegeven dat u wilt meewerken aan een krachtdadigere veiligheid. U wil daarbij de toenemende criminaliteit daadwerkelijk aanpakken, maar ook de wrevel en ongenoegens bij de burger voorkomen. We juichen dat toe.

De politiediensten worden inderdaad overstelpt met kleine administratieve taken zoals beboeten, maar ook burenruzies, burenlawaai, hinder van slecht geparkeerde wagens, hondenpoep, enzovoort. Deze taken nemen veel uren van onze politiediensten in beslag. Daarom opperde u een voorstel, waarbij gemeentelijke ambtenaren zouden kunnen ingezet worden om een aantal administratieve taken van de politiediensten over te nemen waardoor de politiediensten meer tijd vrij kunnen maken voor de aanpak van de criminaliteit.

Dit voorstel kan echter nog niet meteen worden uitgevoerd vermits de gemeentewet nog steeds federaal wordt geregeld. Van zodra de gemeentewet wordt overgeheveld naar de gewesten, zou u echter

Van den Eynde

een aantal taken kunnen overdragen naar de gemeentelijke dienst. Of dit initiatief zijn uitwerking kan vinden, blijft echter nog de vraag, want politie blijft een federale materie.

De nieuwe politiestructuur is nog maar net van start gegaan en er bestaan nog veel onduidelijkheden omtrent deze samenwerking en versmelting van de gemeentepolitie en de rijkswacht. U zult daarom de nodige onderhandelingen moeten voeren met de betrokken federale ministers, zijnde minister Duquesne en minister Verwilghen.

Mijnheer de minister, op welke manier wil u de gemeentelijke administratie betrekken bij het uitvoeren van politietaken? Welke personen dienen volgens u in aanmerking genomen te worden voor de uitvoering van deze administratieve taken, die toch wel enige verantwoordelijkheid inhouden, zoals het optreden bij burenruzies of het opleggen van boetes? Zullen deze personen dit doen onder het mom van observatiewachten zoals in Boom en Mechelen reeds het geval is, of wilt u politionele taken toekennen? Voorziet u in financiële middelen voor de gemeenten, met name voor de aanwerving van bijkomende financiële krachten? Hebt u hierover al onderhandelingen gevoerd met de federale ministers? Binnen welke termijn wil u hier uitvoering aan geven?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, sta mij toe eerst de concrete vragen van de heer Matthijs te beantwoorden.

De volgende tekst tekent het juridisch kader waarbinnen nu reeds voor bepaalde wetgevingen kan worden opgetreden. Tegelijkertijd geeft die aan wat we na de overdracht van de gemeentewet zullen kunnen doen.

Artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet bepaalt dat ambtenaren, die daartoe zijn aangesteld door de gemeente, geldboetes kunnen opleggen als een overtreding wordt vastgesteld van een gemeentereglement waar deze administratieve sanctie aan is verbonden. Dergelijk reglement kan bijvoorbeeld worden ingevoerd in toepassing van artikel 135, paragraaf 2, lid 7, van de nieuwe gemeentewet dat gemeenten de bevoegdheid heeft gegeven de nodige maatregelen te nemen voor het tegengaan van openbare overlast.

In toepassing van paragraaf 13 van deze bepaling komt het, tot op dit ogenblik, nog aan de Koning toe de procedure tot aanwerving van deze ambtenaren door de gemeenten vast te stellen. Vanaf het ogenblik dat dit KB is uitgevaardigd, in de loop van dit jaar, zullen door de gemeenten benoemde ambtenaren deze geldboetes ter bestrijding van de overlast kunnen opleggen. Na de regionalisering van de nieuwe gemeentewet zal deze bevoegdheid logischerwijze toekomen aan de gewesten. Aan de milieu- en de stedenbouwkundig ambtenaar heeft de Vlaamse regelgever, in toepassing van artikel 11 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, de hoedanigheid van agent of officier van de gerechtelijke politie toegekend. Dit gebeurde met het oog op verbalisering bij overtreding van strafbaarheidsbepalingen van de Vlaamse regelgeving, die slaat op de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest, zoals de milieuwetgeving en de regelgeving inzake ruimtelijke ordening.

Enkel de handhaving van deze Vlaamse regelgeving kan tot de bevoegdheid van die ambtenaren behoren. Artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet daarentegen slaat op de handhaving van gemeentelijke reglementen. Dit artikel geeft een vrij algemene bevoegdheid aan de gemeentelijke ambtenaren. Voor de controle op de technische regelgeving wil ik erop wijzen dat een voorafgaande technische opleiding niet onbelangrijk zal zijn. De bekommernis van de vraagstellers is terecht: niet iedereen kan om het even wat vaststellen, bijvoorbeeld als het om burenruzies en dergelijke gaat. Dit alles vergt enige opleiding en begeleiding van de betrokken ambtenaren. Daarmee ben ik het helemaal eens.

Voor de vraag van de heer Matthijs over de uitschakeling van het parket kan ik verwijzen naar de paragrafen 7 en 8 van het voornoemde artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet. Daarin wordt bepaald dat de door de gemeente aangestelde ambtenaar uitsluitend met een geldboete zal optreden tegen de overtredingen die alleen met een administratieve sanctie strafbaar zijn. Ik denk aan overtredingen zoals het achterlaten van hondenuitwerpsel, nachtlawaai, enzovoort. Als een feit zowel inbreuk pleegt op een bepaling uit het strafwetboek als op een administratief-rechtelijke wet, wordt het proces-verbaal naar de procureur des Konings gestuurd. Een afschrift wordt overgezonden aan de ambtenaar. Pas wanneer het parket overgaat tot seponering, kan een gemeentelijke administratieve sanctie worden uitgesproken. Een voorbeeld is het urineren op de openbare weg, wat vroeger nog als

Sauwens

openbare zedenschennis werd gekwalificeerd. Sinds gisteren geldt dat duidelijk niet meer.

De uitvoering van administratieve taken door de politiediensten wordt momenteel geregeld door artikel 25 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt. Deze bepaling houdt in dat politieambtenaren niet met andere administratieve taken kunnen worden belast dan deze die hen uitdrukkelijk worden opgedragen door of krachtens de wet. Nog steeds volgens deze bepaling kunnen hen daarbuiten niettemin administratieve taken worden toevertrouwd waarbij voor de uitvoering de uitoefening van politiebevoegdheden vereist is. De lijst van deze taken werd bepaald door de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Justitie, in onderling akkoord. Voor de inhoud van deze lijst verwijs ik naar de omzendbrief van 16 februari 1999 van de minister van Binnenlandse Zaken.

Ik zal nagaan in welke mate bij de federale overheid kan worden aangedrongen op het verder verfijsen van deze lijst. Regelmatig bereiken me signalen dat de politie veel tijd moet besteden aan administratief werk, bijvoorbeeld wanneer een gerechtsdeurwaarder een burger niet aantreft in zijn woning bij het afgeven van een dagvaarding of het betekenen van een vonnis. Ook wordt er bij minnelijke schikkingen en dergelijke veel tijd verloren om mensen thuis aan te treffen. Samen met de parketten-generaal en Justitie moeten we zorgen voor duidelijker afspraken om de werkdruk van niet-politionele taken op onze korpsen te verminderen.

Voor de verdere mogelijkheden tot inschakeling van ambtenaren bij politietaken verwijs ik naar de bepaling die door de wet van 13 mei 1999 tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties werd ingevoegd in de nieuwe gemeentewet, met name in artikel 119bis. Dat artikel bepaalt dat, terwijl overtredingen van gemeentelijke reglementen uitsluitend worden bestraft met administratieve sancties, een daartoe door de gemeente aangestelde ambtenaar de geldboetes kan opleggen. Momenteel is het in toepassing van paragraaf 13 van deze bepaling nog aan de koning om de procedure te regelen tot het aanwijzen van deze ambtenaar. Als de gemeentewet wordt geregionaliseerd – en ik druk me uit in de voorwaardelijke wijs – zullen de criteria die het Vlaams Gewest zal opstellen, de nodige garanties bevatten dat die ambtenaren over voldoende technische kwalificaties beschikken. De toekenning van een verbaliserende bevoegdheid aan administratieve ambtenaren is natuurlijk geen

nieuw gegeven. In toepassing van artikel 11 van de bijzondere wet maakte men daar al gebruik van op het vlak van milieu en ruimtelijke ordening. Die hoedanigheid werd ook toegekend aan provinciale en gemeentelijke ambtenaren, die, wanneer hen het toezicht op de naleving van technische regelgeving werd toevertrouwd, ook vooraf een opleiding dienden te volgen.

Dit is dus een ingewikkeld juridisch en institutioneel verhaal. Wat de situatie ook is binnen enkele maanden, ik neem me voor om, samen met de directeur-generaal, in de loop van dit jaar aan de gemeenten een duidelijk overzicht te bezorgen van de mogelijkheden die men heeft om zelf een aantal taken waar te nemen. Ik heb het gevoel dat sommige besturen en burgemeesters dat nu al doen. De mogelijkheden zijn soms uitgebreider dan men denkt.

Een voorstel kan zijn dat de administratieve boetes worden uitgebreid en een deel van de opbrengsten van de processen-verbaal in de gemeentekas terecht komen. Maar dan komen we in aanraking met de financiering van de gemeenten. We zullen ons in de loop van de volgende maanden buigen over dit probleem. Ik hoop dat we op het einde van dit jaar tot een gecoördineerde inlichtingenverstrekking kunnen komen via een omzendbrief.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Is het mogelijk om die omzendbrief van 16 februari 1999 van de minister van Binnenlandse Zaken bij het antwoord te voegen ? De wet houdende het politieambt is zeer ingewikkeld. Het antwoord van de minister was juridisch verhelderend voor een niet-jurist.

De voorzitter : We zullen dat aan de commissieleden bezorgen, maar niet toevoegen aan het verslag.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de minister, ik hoor regelmatig zeggen dat die administratieve overbelasting het gevolg is van de wet-Franchimont. Die brengt enorm veel administratief werk met zich mee.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de minister, ik zou wat meer uitleg willen over wie de rechtstreekse opdrachtgever zal zijn. Door de IPZ-werking zal er immers een politiechef de opdrachten geven aan de ambtenaren in plaats van de burgemeester.

Van den Eynde

Bovendien vraag ik me af onder welke diensten die politieambtenaren zullen ressorteren ?

Zullen ze bij de IPZ-werking worden ingelijfd of zullen ze bij de wijkagenten terecht komen ? Er zijn immers een aantal wijkagenten die in de politiekantoren blijven zitten om de administratieve taken verder af te handelen.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Voor milieu en ruimtelijke ordening heeft de ambtenaar een eigen verantwoordelijkheid. Er moet geen beslissing van het schepencollege aan zijn optreden voorafgaan. Hij kan zelf een proces verbaal opmaken. Meestal gebeurt dat in overleg. Op het ogenblik dat we via de regionalisering van de gemeentewet de bevoegdheid hebben, kunnen we zelf bepalen welke ambtenaar zal optreden. Hij zal een onafhankelijke toetsingsbevoegdheid krijgen om te zien of er bepaalde reglementen worden overtreden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de moeilijkheden die ziekenhuisverenigingen, opgericht conform hoofdstuk 12 van de OCMW-wet, ondervinden om op nieuwe evoluties in te spelen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de moeilijkheden die ziekenhuisverenigingen, opgericht conform hoofdstuk 12 van de OCMW-wet, ondervinden om op nieuwe evoluties in te spelen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de minister, collega's, mijn vraag gaat over de samenwerking tussen ziekenhuizen met verschillende statuten. De regering en de minister bepleiten voortdurend dat allerlei initiatieven gaan samenleven en samenwerken. In het pact van de regering met de gemeenten staat daarom dat men prioriteit zal geven aan initiatieven die samenwerking tussen

publieke en privé-instellingen stimuleren. Ook in het ontwerp van decreet op de intergemeentelijke samenwerking gaat de minister uit van een heel gamma aan samenwerkingsvormen die in de toekomst mogelijk moeten zijn. Dit sluit aan bij een aantal decreten die tijdens de vorige legislatuur werden goedgekeurd. Ik heb het nu over enkele decreten van 1998 en 1999 met betrekking tot de OCMW's, die als doel hadden de ontwikkeling van openbare ziekenhuizen te bevorderen en de kwaliteit ervan uit te bouwen.

Enerzijds geeft de overheid bepaalde stimuli tot samenwerking, anderzijds werden dergelijke stimuli in het verleden al gegeven door de gezondheidssector zelf. Zo bepaalde de federale regelgeving dat ziekenhuizen een bepaalde grootte moesten hebben. Ze moesten dan ook fusioneren om te overleven. Dat maakte dat heel wat OCMW's en privé-ziekenhuizen, nog voor de zojuist vermelde decreten van kracht waren, samenwerkingsverbanden afsloten en fuseerden. De lokale overheden waren daar niet altijd even tevreden over. Ze bleven immers met alle lasten zitten, terwijl de lusten aan hen voorbijgingen. De minister is hiervan op de hoogte.

Door die veranderingen in de decreten op het OCMW dachten wij in elke regio een goed uitgebouwde gezondheidszorg te kunnen stimuleren. Die zou zowel goed gelegen zijn als kwalitatief hoogstaand. We zouden tot een spreiding van de voorzieningen komen, zodat de mobiliteitsproblemen en de kosten van mensen die naar een ziekenhuis komen, zouden verminderen. Het was vooral ook de bedoeling te kunnen inspelen op nieuwe evoluties.

In een artikelenreeks in Knack over oncologie wordt uitdrukkelijk gepleit voor meer samenwerking tussen allerlei voorzieningen. Ook minister Vandenbroucke zei dat ziekenhuizen en voorzieningen die samenwerken rond dit thema, prioritaire erkenning zouden krijgen.

Wat stellen we in de praktijk vast ? Niet alleen bij de oncologie is er de behoefte tot samenwerking, maar ook bij de kinderspsychiatrie. Die is immers niet overal even goed ontwikkeld en het zou toch te gek zijn dat een ziekenhuis zich daar exclusief mee bezighoudt. Veel ziekenhuizen hebben elkaar door die fusieoperaties gevonden.

Als men tot samenwerking komt tussen ziekenhuizen voor nieuwe welomschreven opdrachten, kan men beheersmatig het best een nieuwe VZW oprichten. Het is in de praktijk immers onmogelijk

Van Cleuvenbergen

om met alle bestuursorganen van die verschillende ziekenhuizen te gaan samenzitten. Men moet nieuwe VZW's kunnen oprichten. Hier stoten we echter op problemen.

Een aantal Limburgse ziekenhuizen wilden om samen te werken rond oncologie een nieuwe VZW oprichten. Ze kregen echter een negatief advies van de administratie, wat ingaat tegen de nieuwe samenwerkingsstrekking, tegen de oproep van de oncologen en tegen de basisvisie van deze en vorige regeringen om samenwerking zoveel mogelijk te stimuleren.

Hoe moet men dit alles nu interpreteren? Ik ben geen juriste, maar ik heb wel met veel gezond verstand de wetgeving gelezen. Ik heb ook de verslagen gelezen van de besprekingen die tijdens de vorige legislatuur bij de totstandkoming van deze decreten werden gevoerd. Volgens mij zegt de wetgever dat een vereniging van ziekenhuizen – waarbij OCMW-ziekenhuizen samengaan, al dan niet met een privé-partner – tot een VZW kan toetreden met het oog op de gehele of gedeeltelijke exploitatie van een ziekenhuis. Die toetreding kan gebeuren onder dezelfde voorwaarden als voor een OCMW, op voorwaarde dat de deelgenoten van de vereniging hiermee instemmen. De wet zegt niet dat een vereniging een kleinere handelsbekwaamheid zou hebben dan een OCMW.

Aan de andere kant kunnen we ook het volgende stellen. In het decreet van 1998 staat dat een vereniging die is opgericht conform hoofdstuk 12 van de OCMW-wet, onder dezelfde voorwaarden als het OCMW zelf lid moet kunnen worden van een VZW voor de exploitatie van een ziekenhuis of een ziekenhuisdienst of voor ziekenhuisgebonden activiteiten.

Ik ga ook even terug naar wat mevrouw Becq daarover in 1999 in plenaire vergadering heeft gezegd. 'Wij hebben op uitdrukkelijke vraag van het OVSG een ander belangrijk principe toegevoegd. Verenigingen van OCMW's worden gelijkgeschakeld met het OCMW als in de decretale teksten verwezen wordt naar het OCMW. Verenigingen van OCMW's kunnen hierdoor op een gelijkaardige manier als individuele OCMW's samenwerken.'

Volgens mij is het dus toch duidelijk wat de decreetgever bedoeld heeft. Het was de bedoeling dat de OCMW's en de verenigingen van OCMW's in staat moesten zijn om net dezelfde concurrentiepositie in te nemen als privé-ziekenhuizen.

Mijnheer de minister, mijn eerste vraag luidt als volgt. Op welke argumentatiebasis zou een ziekenhuisvereniging die is opgericht conform hoofdstuk 12 van de OCMW-wet niet meer betrokken mogen worden bij het oprichten van een nieuwe vereniging? De situatie in Limburg ken ik uiteraard het best, maar men heeft me verteld dat in andere regio's net hetzelfde aan de hand is. Hoe dan ook, in Limburg is er geen enkel OCMW-ziekenhuis meer over. Al deze OCMW-ziekenhuizen hebben een ander statuut aangenomen. Ze zijn dus gaan samenwerken met anderen.

Als de Limburgse ziekenhuizen een centrum voor oncologie willen oprichten, zouden ze dus bij wijze van spreken een akkoord moeten maken met een OCMW-ziekenhuis van Geraardsbergen. Dan zouden ze wel erkend kunnen worden. Zo'n ziekenhuis bestaat eigenlijk wel niet, maar ik zeg dit gewoon als boutade. Hoe dan ook, hieruit blijkt toch dat men met deze interpretatie tot absurde toestanden komt.

Mijn tweede vraag is de volgende. Hoe verzoent u dit alles met het pact van de Vlaamse overheid met de gemeenten en de OCMW's en met de beleidsvisie van de regering om PPS te stimuleren? Dit laatste gebeurt in het kader van een goed en efficiënt beheer, maar ook vanuit de nieuwe visie op gezondheidszorg.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mevrouw Van Cleuvenbergen, het is inderdaad zo dat deze problematiek niet alleen over Limburg gaat. De voorbije weken heb ik nogal wat voorstellen gehad van ziekenhuisverenigingen die werden opgericht overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 12 van de organieke OCMW-wet van 8 juli 1976, om nieuwe juridische entiteiten tot stand te brengen zonder dat daar rechtstreeks een OCMW bij betrokken was.

Dergelijke voorstellen moeten in overeenstemming zijn met de wettelijke mogelijkheden die worden beschreven in de hoofdstukken 12 en 12 bis van de OCMW-wet. De rechtspraak van de Raad van State laat daarover geen discussie bestaan. Daarbij heb ik telkens het standpunt ingenomen dat een vereniging, bij toepassing van de hoofdstukken 12 of 12 bis, enkel kan worden opgericht voorzover bij die oprichting minstens één OCMW betrokken is. Een letterlijke lezing van artikel 118, eerste lid en artikel 135 bis van de OCMW-wet laat geen andere interpretatie toe. Interpretatio cessat in claris : op het ogenblik dat de tekst duidelijk is, moet hij niet meer geïnterpreteerd worden.

Sauwens

Het feit dat artikel 126, paragraaf 1 van de OCMW-wet bepaalt dat de verenigingen die zijn opgericht in toepassing van hoofdstuk 12, volgens dezelfde regels beheerd worden als de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, verandert daar niets aan. Een van die beheersregels is artikel 79 van de OCMW-wet, dat in zijn tweede lid het volgende bepaalt. Deelneming in maatschappijen die sociale doeleinden nastreven die verband houden met de taken van het centrum voor maatschappelijk welzijn of die de werking van het centrum ten goede komen, is mogelijk voorzover deze maatschappijen de bepalingen van de artikelen 118 tot en met 135 ter decies eerbiedigen – of de vorm aannemen van een intercommunale vereniging. Als het overigens zo evident zou zijn dat op grond van artikel 126 een OCMW-vereniging volledig vereenzelvigd wordt met een OCMW in de hoofdstukken 12 en 12 bis, dan had men zich de moeite van een uitdrukkelijke vermelding van een mogelijk lidmaatschap van verenigingen die zijn opgericht conform artikel 118 en volgende, kunnen besparen.

Overigens dient men terdege te beseffen dat de eventuele deelneming van een vereniging in een andere vereniging steeds moet passen in de statutaire doelstellingen van de participerende vereniging. Men kan niet toetreden tot een andere vereniging voor bevoegdheden die men zelf niet van de eigen oprichtende deelgenoten – waartoe dus minstens één OCMW moet behoren – heeft gekregen. Bovendien moeten de eigen statuten het mogelijk maken dat die bevoegdheden, die in origine bij de oprichtende deelgenoten thuishoren en die bij delegatie aan een vereniging gegeven zijn om in principe daar gerealiseerd te worden, weer verder kunnen worden doorgegeven aan een andere rechtspersoon.

De in de OCMW-wet opgenomen samenwerkingsmogelijkheden zijn in de eerste plaats bedoeld om de OCMW's toe te laten hun door de wet toevertrouwde opdrachten op een adequatere manier te laten uitvoeren. Met het telkens opnieuw delegeren van die opdrachten naar almaar verder van de OCMW's verwijderde nieuwe juridische entiteiten kan de afstand tussen het oorspronkelijk opdrachtgevend bestuur en de rechtspersoon waar de eigenlijke activiteit plaatsvindt zo groot worden dat de echte bestuursverantwoordelijkheden uiteindelijk totaal vervagen. Bovendien dreigen de eigenlijke verkozenen, de OCMW-raadsleden en boven hen de gemeenteraden, die de financiële eindverantwoordelijkheid dragen, volledig buitenspel gezet te worden.

Als men na verloop van tijd vaststelt dat de verwachtingen van een eerder opgerichte vereniging niet zullen worden ingelost, moet men soms ook de bestaansredenen van die vereniging zelf in vraag durven stellen. Als het slechts om deelaspecten gaat van de statutair vastgelegde doelstellingen, bestaat steeds de mogelijkheid dat de deelnemende OCMW's een deel van de eerder ingebrachte bevoegdheden terugnemen, om ze nadien – indien wenselijk – onder te brengen in een andere vereniging. Tot slot hoeft niet per definitie iedere vorm van samenwerking steeds uit te monden in de oprichting van een nieuwe rechtspersoon. Artikel 61 van de OCMW-wet laat de mogelijkheid open om juridisch afdwingbare samenwerkingsovereenkomsten te sluiten, die de contracterende partijen mits enige creativiteit quasi onbeperkte mogelijkheden bieden.

Binnen het huidige wettelijke kader kan het dus niet. Ik heb begrip voor de problemen. Ik heb een vernietiging van een fusie moeten uitspreken op basis van deze redenering. Dat was een moeilijke beslissing. Eventueel moet de wet worden aangepast. Dat valt onder de bevoegdheid van minister Vogels. Zij is trouwens op de hoogte en houdt zich daarmee bezig. We moeten samen een antwoord zoeken op de vraag of de wet van 1976 nog voldoet aan de eisen van een moderne bedrijfsvoering met enorme financiële implicaties. De vraag van de ziekenhuissector lijkt me terecht. Er werden nogal wat fusies doorgevoerd tussen OCMW-ziekenhuizen en privé-ziekenhuizen. We staan ver van de situatie in de jaren zeventig. Het zou goed zijn om het kader waarin de openbare ziekenhuizen nog kunnen evolueren af te lijnen. Ze moeten dezelfde mogelijkheden krijgen als de privé-ziekenhuizen om de kwaliteit te kunnen bieden die van hen wordt gevraagd. Ik kan de wet interpreteren, maar hier zou dat juridisch onaanvaardbaar zijn. Ik zal daar met minister Vogels aan werken.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Als de wet aangepast moet worden, zullen we daar werk van maken. Dat kan een werk van lange adem zijn. Misschien is het aangewezen om dit probleem ad hoc op te lossen. Een volledige herziening van de OCMW-wet kan twee tot drie jaar duren.

Ik kan erin komen dat nieuwe VZW's onder het toezicht van de gemeente en het OCMW moeten blijven. De verzelfstandigde ziekenhuizen echter vallen alleen nog onder het toezicht van de provinciegouverneur. Dat kan in de praktijk op verschil-

Van Cleuvenbergen

lende manieren worden geïnterpreteerd. Bepaalde voormalig openbare ziekenhuizen maken nog vacatures bekend, van andere horen we nooit meer iets. Het argument van het gemeentelijk of OCMW-toezicht gaat dus niet op.

Wat moeten de centra die al zeven jaar samenwerken voor een Limburgs oncologisch centrum nu aanvangen? Zullen zij erkend worden of niet? Er is niet alleen de samenwerking tussen die ziekenhuizen, er zijn ook de links met andere ziekenhuizen. Als dit niet kan blijven bestaan, komt mijn hele regio voor een acuut gezondheidszorgtekort te staan. Dat kan toch niet? Wat kunnen de centra in de tussenliggende periode nog doen?

Minister Johan Sauwens : U zult in mijn tekst enkele suggesties vinden. De vereniging of de fusie kan aan het OCMW vragen om samen te werken. Eén OCMW volstaat. In heel wat gemeenten is het OCMW niet bij een ziekenhuisfusie betrokken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

De vergadering wordt geschorst gedurende 5 minuten.

- *De vergadering wordt geschorst om 18.32 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 18.40 uur.*
- *De heer Herman De Loor treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de omzendbrief BA 2000/11 betreffende het voorontwerp van decreet over de intergemeentelijke samenwerking

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de omzendbrief BA 2000/11 betreffende het voorontwerp van decreet over de intergemeentelijke samenwerking

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen van mevrouw De Martelaer en de heer Vandenbossche tot de heer Sauwens, Vlaams minis-

ter van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de omzendbrief BA 2000/11 betreffende het voorontwerp van decreet over de intergemeentelijke samenwerking.

Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de voorbije maanden werden we op verschillende manieren geïnformeerd over het ontwerp van decreet over de intergemeentelijke samenwerking. U hebt via de omzendbrief van 15 december waarnaar de voorzitter verwees, de verschillende colleges van burgemeester en schepenen en de voorzitters van de raden van bestuur van de intercommunales van de belangrijke krachtlijnen op de hoogte gesteld.

In dit voorontwerp van decreet is voor ons de keuze voor zuivere intercommunales belangrijk, of met andere woorden de uitsluiting van participatie van privaatrechtelijke rechtspersonen. We zijn van oordeel dat hierdoor niet alleen het democratisch gehalte wordt verhoogd, maar dat ook de lokale verantwoordelijkheid in deze intergemeentelijke samenwerking wordt versterkt.

Op 5 december werden de politieke families van de regio Leuven en degenen die in de intercommunale zetelen door de intercommunale Interleuven uitgenodigd. Interleuven vertelde dat ze van plan was om statuutwijzigingen door te voeren en riep de vertegenwoordigers op om daaraan mee te werken. Ik heb hen er toen op gewezen dat er een voorontwerp van decreet op tafel lag dat andere accenten wou leggen. Interleuven, op dit ogenblik een zuivere intercommunale, wilde overgaan tot de oprichting van een gemengde intercommunale.

Op 10 januari 2001 ontvingen we van de intercommunale een brief, waarin deze ons vroeg te bemiddelen inzake het ontwerp van decreet en ervoor te zorgen dat niet voor gemengde intercommunales zou worden gekozen. Ze waarschuwde ervoor dat deze veranderingen voor de gemeenten een extra kost van 400 miljoen frank zouden genereren.

Welke houding neemt de minister aan ten aanzien van de intercommunales die wel kennis hebben van het voorontwerp van decreet, maar een dubbelzinnige boodschap uitdragen? Brengt dit voorontwerp van decreet al dan niet ernstige financiële gevolgen voor de gemeenten met zich mee?

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de minister, ik wil de inhoud van het voorontwerp van decreet niet bespreken, wel de rechtskracht van de omzendbrief in vraag stellen. U hebt mij het antwoord aan de hand van de vorige vraag reeds versprekt. Als de wet duidelijk is, moet er niet worden geïnterpreteerd. Interpreteren kan alleen maar waar het aanvaardbaar is. U moet als voogdijminister de wet toepassen.

Inzake de intercommunales geldt nog altijd de wet van 1986 en niet een voorontwerp. De omzendbrief heeft het in feite over de toepassing van een virtuele wet. Ze moet immers nog worden goedgekeurd. Ik wil er in dit verband op wijzen dat op bladzijde 3 een aantal foute vermeldingen staan over onmogelijke cumuls.

Zal de commissaris bij de intercommunales de omzendbrief, zoals die aan de gemeenten is bezorgd, moeten toepassen? Is deze omzendbrief in strijd met de geldende wet? Welke bedoeling heeft deze omzendbrief? Ik heb geen bezwaar tegen het voorlichten van steden en gemeenten over nakende wetgeving. Op dit ogenblik is echter volstrekt onduidelijk welke hun bevoegdheden zijn. Het gaat om de aanduiding van de vertegenwoordigers, mogelijke statutenwijzigingen en de lopende initiatieven en niet over de inhoud. De discussie hierover zal nog uitgebreid aan bod komen.

Voor mij zijn de inhoud van de omzendbrief en de gevolgen voor de steden en de gemeenten van belang. Deze omzendbrief is strijdig met de normhiërarchie. Tegenover een bestaande wet plaatst men een nieuwe regelgeving die er eigenlijk nog niet is.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, ik wil in dit verband even verwijzen naar een actuele vraag die de heer Dewinter recent heeft gesteld. Aangezien hij toen geen duidelijk antwoord heeft gekregen, wil ik die vraag hier nogmaals stellen. Wat zal er gebeuren als bepaalde steden of gemeenten de omzendbrief niet uitvoeren?

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, ik wil me aansluiten bij de terechte bekommernissen van de heer Vandenbossche. Er zijn verschillende soorten omzendbrieven, namelijk de interpretatieve en de verordenende. Ik vraag me af

tot welke soort deze omzendbrief behoort. In deze omzendbrief wordt verwezen naar een decreet dat nog niet bestaat. Ik leid hieruit af dat men iets nieuws heeft uitgevonden, namelijk de anticiperende omzendbrief.

Ik zou de vraag van mevrouw Van den Eynde trouwens eens willen omdraaien. Over welke middelen beschikt de minister om de omzendbrief te doen naleven?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, aangezien het hier om duidelijk onderscheiden vragen gaat, zal ik eerst de vraag van mevrouw De Martelaer over de problematiek van de intercommunale Interleuven beantwoorden.

Ik weet dat Interleuven al een aantal maanden plannen koestert om haar afvalverwerkingsactiviteiten in een gemengde structuur onder te brengen. Deze plannen worden uiteraard doorkruist door de optie van de Vlaamse regering om in de toekomst het licht enkel nog op groen te zetten voor zuivere intergemeentelijke verenigingen. Interleuven is op de hoogte van deze plannen.

De Vlaamse regering heeft het voorontwerp op 17 juni 2000 goedgekeurd. Het ontwerp is op 12 januari 2001 goedgekeurd en zal in de loop van de maand februari hier worden besproken. Dat Interleuven haar inspanningen om een gemengd statutair alternatief voor te bereiden desalniettemin heeft voortgezet, valt enkel te verklaren door de wens om over een voorbereid dossier te beschikken voor het geval dat de Vlaamse regering haar oorspronkelijke optie alsnog zou verlaten. De Vlaamse regering heeft haar beslissing evenwel gehandhaafd. Zodra het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet goedkeurt, verliest het initiatief van Interleuven zijn zin.

Wat dit dossier betreft, wil ik nog op een aantal concrete elementen wijzen. Zo heb ik er Interleuven steeds op gewezen dat de geplande statutenwijziging – indien haalbaar – enkel na de installatie van de nieuwe gemeenteraden kan worden uitgevoerd. Men kan zo'n belangrijke beslissing niet in extremis nemen.

Op 22 november 2000 heeft de regeringscommissaris een delegatie van Interleuven ontvangen. Bij die gelegenheid heeft hij zijn eerdere telefonische mededelingen bevestigd en heeft hij nogmaals gesteld dat hij in het licht van het voorontwerp van decreet geen enkele zekerheid kon geven over de

Sauwens

goedkeuring van de geplande statutenwijziging. Men kan dat ook terugvinden in de notulen van het verslag van het directiecomité van 8 november 2000.

De regeringscommissaris heeft de voorzitter van Interleuven op 20 december 2000 nogmaals per brief verwittigd dat de plannen geen kans maakten als het gemengde stelsel op decretaale wijze zou worden verlaten. Ik wil de regeringscommissaris zelfs even citeren. Hij heeft letterlijk gezegd dat hij hoopte dat 'de intercommunale geen valse hoop zou koesteren dat een statutenwijziging tot omvorming naar een gemengd stelsel aanvaard zou worden in afwachting van een parlementaire goedkeuring van het ontwerp'.

Interleuven heeft berekend dat de verwachte verlaging van de verwerkingsprijs van het afval in de door haar gewenste gemengde structuur financiële voordelen zou opleveren voor de bij haar aangesloten gemeenten. Interleuven heeft echter nooit aangetoond dat andere structurele ingrepen niet eveneens tot een kostenbesparing kunnen leiden. Er zou enkel sprake kunnen zijn van nadelige financiële gevolgen op basis van een niet-gerealiseerd plan, maar niet op basis van de realiteit. Zoals het dossier-Vlabraver voor dezelfde intercommunale trouwens al heeft aangetoond, werkt niet elk plan kostenbesparend.

Ik ben er persoonlijk van overtuigd dat de bepalingen van het ontwerp van decreet het bestuur van Interleuven nog voldoende ruimte laten om in de toekomst initiatieven te ontwikkelen die de aangesloten gemeenten ten goede zullen komen.

Wat de vraag van de heer Vandenbossche betreft, moet ik toegeven dat de gemeenten op een ongebruikelijke wijze op de hoogte zijn gebracht van toekomstige gebeurtenissen. Het is duidelijk geen interpretatieve en verordenende omzendbrief. Men mag in dat verband niet vergeten dat een minister op zichzelf geen wetten kan maken. Een omzendbrief geeft enkel de visie van een minister weer.

In dit specifieke geval bevat de omzendbrief hoofdzakelijk informatie. Het was mijn bedoeling de gemeenten op deze wijze op de hoogte te brengen van de evolutie van het geplande decreet op de intergemeentelijke samenwerking. Uit het pact met de lokale besturen zijn een aantal afspraken voortgevloeid die op hun beurt de basis van dit decreetaal

initiatief hebben gevormd. De VVSG is steeds bij de werking van de pactwerkgroep betrokken.

Op een bepaald moment is twijfel ontstaan over de ingangsdatum van dit nieuwe decreet. Het was de bedoeling om dit dossier in november 2000 in het Vlaams Parlement te bespreken en het op 1 januari 2001 van start te laten gaan. Het dossier heeft echter vrij lang bij de Raad van State gelegen. Pas tegen het einde van november 2000 hebben we een advies ontvangen. Het was toen al te laat om dit decreet nog in december 2000 goedgekeurd te krijgen.

Ik wil er tevens op wijzen dat de nieuwe gemeenteraden ondertussen zijn geïnstalleerd. Ik wou de nieuwe besturen via een ministeriële omzendbrief waarschuwen dat er, indien het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent, snel een nieuwe regeling voor de intergemeentelijke samenwerking kan komen. De omzendbrief geeft gewoon de inhoud van het voorontwerp van decreet weer.

Ik wil vermijden dat gemeenten zich bij het maken van nieuwe afspraken nog steeds op de wet van 1986 baseren. Op het ogenblik dat er een nieuw wettelijk kader komt, zullen die gemeenten zich anders immers gepakt voelen.

Men is niet verplicht om vandaag al rekening te houden met het decreet. Het decreet wordt vanaf februari behandeld. Men zal dan echter niet kunnen zeggen dat men niet wist dat er een totaal nieuw wettelijk kader op komst was. Een aantal bepalingen van het decreet zullen onmiddellijk van kracht worden. Het is een daad van goed bestuur om de gemeentebesturen in te lichten over de intenties van de regering, zolang het parlement zijn vertrouwen blijft schenken aan de regering.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Ik dank de minister voor zijn duidelijk antwoord. Ik hoop dat Interleuven haar energie gebruikt voor een goed beheer, en niet meer voor het versturen van desinformatie naar de gemeenten. Een goed bestuur van een zuiwere intercommunale hoeft helemaal niet meer te kosten. Ik hoop dat de intercommunale het goed heeft begrepen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de leefbaarheid van Doel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de leefbaarheid van Doel.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Op 19 mei 2000 heeft de Vlaamse regering besloten het sociaal-begeleidingsplan voor de woonkern Doel verder uit te voeren. Initiatieven inzake huisvesting bleken noodzakelijk : 'De Vlaamse minister bevoegd voor huisvesting zal de nodige initiatieven nemen om de woonkwaliteit en woonzekerheid te bestendigen.' Welke initiatieven heeft de minister reeds genomen om de woonkwaliteit en de woonzekerheid te bestendigen ? Op welke manier biedt men zekerheid aan de inwoners van Doel die zich beroepen op het door de Vlaamse regering ingevoerde woonrecht ?

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, Mieke Vogels voorziet in een dorpsopbouwwerker voor Doel. Werd overlegd of die dorpsopbouwwerker een taak kan vervullen bij de behandeling van de woonrecht-dossiers ? Welke initiatieven zijn er eventueel reeds genomen ter bevordering van instandhoudings- en renovatiewerken ?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Deze vragen geven mij de gelegenheid om een aantal opvattingen over de leefbaarheid van Doel in een juist daglicht te stellen. De regering besliste op 19 mei 2000 het sociaal-begeleidingsplan voor de woonkern Doel verder uit te voeren. Via een tijdelijk woonrecht worden in de woonkern van Doel de woonkwaliteit en de woonzekerheid gehandhaafd tot aan de aflevering van een bouwvergunning voor een tweede getijdendok. Dat gebeurt ten vroegste in 2007. Voor alle duidelijkheid herhaal ik nogmaals dat deze maatregelen alleen betrekking hebben op de woonkern van Doel.

Tot en met 31 december 2003 kan de Maatschappij voor het Grond- en Industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied tot minnelijke aankopen overgaan. Eind 2000 had de maatschappij reeds een honderdtal woningen via een minnelijke

overeenkomst verworven. In de verkoopovereenkomsten is een gratis woonrecht toegekend tot een jaar na de ondertekening van de verkoopovereenkomst. In mijn opdracht legt op dit ogenblik een werkgroep de laatste hand aan een voorstel om het woonrecht voor deze mensen te garanderen tot minstens 2007. Men zal bepalen onder welke voorwaarden het woonrecht kan worden toegekend en op welke wijze de woonkwaliteit zal worden verzekerd. Dit overleg heeft plaats in samenspraak met alle groepen die het woonbeleid in Doel gestalte geven. Ook de gemeente Beveren is hierbij betrokken. Tijdens de laatste bijeenkomst was de heer Noppen, de gemeentesecretaris, aanwezig.

Op dit ogenblik heb ik geen vraag ontvangen om bijzondere instandhoudings- en renovatiewerken uit te voeren. Alle overheden en woonmaatschappijen moeten hun regelmatige onderhoudsplicht vervullen. Wat de taken van een dorpsopbouwwerker voor Doel betreft, is minister Vogels bevoegd. Naar aanleiding van uw vraag zal ik met haar contact opnemen en overleg plegen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, betreffende de voorrangsregels in het socialehuurbesluit

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, betreffende de voorrangsregels in het socialehuurbesluit.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : In het socialehuurbesluit zijn een aantal voorrangsregels uitgewerkt. Personen met een handicap die een aanvraag hebben ingediend voor een ADL-woning, waarbij hulp wordt verleend bij de activiteiten van het dagelijks leven, genieten voorrang. Wat is de reden voor deze voorrangsregel ? Past deze regel binnen het besluit om het zelfstandig wonen van personen met een fysieke handicap in sociale woonwijken aan te moedigen ? Werd in het verleden – toen het vroegere socialehuurbesluit nog gold – al gebruik gemaakt van een gelijkaardige regel die personen met een handicap voorrang bood ? Waarom is de voorrangsre-

De Cock

gel beperkt tot de fysiek gehandicapten, en hoever reikt die beperking? Ik weet wel dat ADL-woningen speciaal zijn aangepast aan mensen met een fysieke handicap, maar is het mogelijk om ook aan psychisch gehandicapte personen voorrang te verlenen?

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik volg voor de commissie voor Welzijn alles op inzake personen met een mentale handicap. Ik heb u reeds een schriftelijke vraag gesteld over voorrang voor die mensen, omdat in het socialehuurbesluit enkel de term 'gehandicapten' voorkomt. Uw antwoord luidde dat de voorrang enkel geldt voor de ADL-assistentie.

Ik heb dezelfde vraag ook aan minister Vogels gesteld, want ook bij het Vlaams Fonds lopen projecten voor beschermd wonen. Die maken het mogelijk dat mensen een residentiële instelling verlaten en alleen gaan wonen. Mentaal gehandicapten krijgen echter geen voorrang bij die projecten. Een VZW moet huurder worden bij een socialehuisvestingsmaatschappij, maar dat heeft tot gevolg dat de reële huurprijs wordt gevraagd. Dat kan een probleem vormen voor mensen met een mentale handicap, want zij beschikken niet over een groot inkomen. Minister Vogels antwoordde mij dat ze hierover met u overleg zou plegen. Ik ben dan ook speciaal gebleven om een pleidooi te houden voor de mentaal gehandicapten.

De heer De Cock heeft het over mensen met een psychische handicap. Daarbij denken we met name aan het beschut wonen. Mensen met een mentale handicap hebben andere behoeften. Hun handicap is trouwens niet zichtbaar. Is het mogelijk en nuttig om aan die mensen voorrang te verlenen? Ik ben er nog niet goed uit, want ik ben me goed bewust van het groot aantal wachtenden. Toch denk ik dat een systeem moet worden uitgedokterd waardoor ook die mensen van sociale huisvesting kunnen genieten en ze niet jarenlang onnodig in residentiële voorzieningen moeten blijven.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, een persoon met een handicap kan een aanvraag indienen die met voorrang wordt behandeld, maar gebeurt dat ook met de aanvragen die ouders van een gehandicapt kind in-

dienen? Ik vrees dat die mensen volgens de nieuwe reglementering hogere huurprijzen zullen betalen. Kan de huisvestingsmaatschappij een afwijking op de regels aanvragen zodat ook deze mensen voorrang krijgen?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het besluit van de Vlaamse regering van 16 juni 1998 tot aanmoediging van projecten voor het zelfstandig wonen van gehandicapten in sociale woonwijken, verving het besluit van 19 mei 1993. Het biedt de mogelijkheid om gehandicapten te huisvesten in sociale woonwijken en om daarvoor de nodige subsidies te verlenen.

De ADL-woningen worden enkel verhuurd aan de gehandicapte personen en hun gezin die een dienstovereenkomst hebben afgesloten met een dienst voor zelfstandig wonen voor personen met een fysieke handicap.

Een ADL-cluster omvat maximaal 15 woningen die zijn gebouwd rond een ADL-centrale. Vanuit de centrale wordt de hulp aan de gehandicapten georganiseerd. De bouw van dergelijke woningen, die speciaal zijn aangepast aan de noden van gehandicapten, gaat gepaard met een grote meerkost. In het licht van de rationele bezetting van de woningen, is het evident dat enkel personen met een fysieke handicap voorrang krijgen voor het bewonen van deze speciaal uitgeruste woningen.

De reglementering voor ADL-woningen bestaat sinds 1993. Ondertussen werden ongeveer 60 ADL-woningen gebouwd. De socialehuisvestingsmaatschappijen kunnen echter ook andere woningen bouwen of verbouwen, die ook zijn bedoeld voor personen met een handicap. In 1995 waren er 454 gehandicapte huurders. Dat aantal groeide gestaag aan tot 589 huurders in 1999.

De voorrangsregels worden beperkt tot fysiek gehandicapte personen omwille van de bijzondere aanpassingen van de woningen. Zo worden huizen gebouwd met bredere deuropeningen en draaicirkels, met een lagere drempel of zonder drempel, met lager geplaatste lichtschakelaars, enzovoort.

Het lijkt me heel moeilijk om woningen speciaal te bouwen voor huurders met een psychische handicap. Personen met een psychische handicap die in staat zijn om zelfstandig te wonen kunnen natuurlijk in een gewone sociale woning terecht. Deze mensen kunnen bovendien een beroep doen op het project 'begeleid wonen' van de welzijnsorganisa-

Sauwens

ties. Die organisaties zelf vragen trouwens een betere samenwerking op het vlak van de huisvesting van de doelgroep.

Voor mensen met een psychische handicap is er geen voorrangregel, maar het socialehuurbesluit bepaalt dat het beslissingsorgaan van elke socialehuisvestingsmaatschappij een gemotiveerde afwijking van de toelatingsvoorwaarden en toewijzingsregels kan vragen aan de VHM. Het is dus mogelijk dat een maatschappij wel voorrang verstrekt aan personen met een psychische handicap.

Mijnheer De Cock, u vroeg of ik het nuttig acht om ook voorrang te verlenen aan deze mensen. Mevrouw De Martelaer heeft reeds verwezen naar de wachtlijsten. Die zijn inderdaad ellendig : er zijn 60.000 tot 70.000 wachtenden. We kunnen moeilijk voorrang verlenen aan elke sociale categorie, want daardoor zou iedereen voorrang krijgen en zouden mensen zonder voorrang de uitzondering vormen. Ik denk dat het volstaat om de maatschappijen de mogelijkheid te verlenen om bij te sturen waar nodig.

Bij elke herziening van de wettelijke voorrangregels moeten alle maatschappelijke voor- en nadelen tegen elkaar worden afgewogen. Naar mijn gevoel zijn de regels uit het besluit verdedigbaar, logisch en maatschappelijk aanvaardbaar. Ik ben geen voorstander van te veel bijkomende voorrangregels.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Als een gehandicapt kind dat nog bij de ouders woont zelf een aanvraag doet voor een ADL-woning, krijgt die een kleinere woning. De ouders kunnen er dan niet bijwonen. Nochtans nemen de ouders de zorg voor hun gehandicapt kind waar. Het zouden dus eigenlijk de ouders moeten zijn die de aanvraag doen, maar die komen dan niet in aanmerking omdat hun inkomen te hoog is. Maken de huisvestingsmaatschappijen daar een uitzondering voor ?

Minister Johan Sauwens : ADL-woningen zijn er net op gericht om gehandicapten zelfstandig te laten wonen.

Mevrouw Veerle Heeren : Ik druk me verkeerd uit. Ik heb het over aanpasbare sociale woningen.

Mevrouw Ann De Martelaer : Ik wil mevrouw Heeren zeggen dat die personen bij het Vlaams

Fonds een financiële tegemoetkoming kunnen krijgen om hun woningen te laten aanpassen.

Als mensen met een handicap binnenkort een persoonsgebonden budget zullen krijgen, dan zullen er bij die 60.000 aanvragen nog een pak mensen bijkomen die niet over grote financiële middelen beschikken, maar die wel zelfstandig kunnen wonen. Ze zullen zich allemaal op de socialehuisvestingsmarkt richten.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Het gaat soms ook over wat ouder wordende psychisch gehandicapte personen met erg oude ouders. Als een van de ouders overlijdt, is er paniek. De ouders willen de toekomst van hun gehandicapt kind gegarandeerd zien, ook op vlak van huisvesting. De vraag van mevrouw De Martelaer om met minister Vogels te overleggen, lijkt me dan ook terecht.

Minister Johan Sauwens : Dat overleg komt er zeker.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de naleving van het decreet betreffende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Heeren tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de naleving van het decreet betreffende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

– *Mevrouw Dominique Guns treedt als voorzitter op.*

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de aanleiding van mijn vraag is enerzijds het feit dat het decreetgevend werk bijna drie jaar oud is en anderzijds een ernstige brand van enkele weken geleden in Gent waarbij enkele kamerbewoners het leven lieten.

Heeren

Op 7 maart 1997 keurden we in het Vlaams Parlement een decreet goed rond kwaliteits- en veiligheidsnormen van kamers en studentenkamers. De bedoeling was toen om een normerend kader aan te bieden om iets te doen aan de slechte toestand van het patrimonium. Bovendien bleek dat er in heel wat gemeenten verordeningen waren inzake veiligheids- en kwaliteitsnormen voor woningen en in andere niet.

In de regelgeving draait alles rond het conformiteitsattest dat wordt uitgereikt door de gemeente. Daaruit blijkt dat een kamer conform de regels is en de woning voldoet aan de kwaliteitsnormen. In Vlaanderen hebben we bijna 30 percent huurwoningen. Om te vermijden dat er chaos zou ontstaan, en dat de gemeenten hun werk niet zouden kunnen beëindigen tegen een bepaalde termijn, werd voorgesteld om in fasen te werken. Vanaf 1 september 1998 werden alle kamers daterend van voor 1919 onderworpen aan de regeling met betrekking tot het conformiteitsattest. Vanaf 1 november 2002 wordt het toepassingsgebied uitgebreid tot alle kamerwoningen daterend van voor 1946. Vanaf 1 november 2007 moeten ook gebouwen daterend van voor 1962 aan de normen voldoen.

Alleen de verhuurder kan zo'n attest aanvragen. Een huurder kan op de gemeente wel klacht neerleggen indien de woning niet conform is. De verhuurder kan dan worden gestraft met een geldboete. Ondertussen zijn we twee jaar verder en blijkt dat bepaalde eigenaars huurders uit hun kamer durven te zetten als ze om een conformiteitsattest vragen. Dat is toch wel bijzonder merkwaardig.

Ik veronderstel dat de studie waar u naar hebt verwezen, ook heel wat gegevens bevat over het conformiteitsattest. Ik hoop dat u die studie aan ons zult bezorgen. Gemeenten hebben een belangrijke rol te vervullen bij het uitreiken van het attest. In veel gevallen gebeurt dit door de huisvestingsambtenaar.

Mijnheer de minister, in welke mate hebt u zicht op de werkwijze van de lokale besturen? Worden in veel gemeenten conformiteitsattesten afgegeven of geweigerd? Wat is de reden daarvoor? Hebt u en de administratie weet van praktijken waarbij huurders die informeren naar een attest, uit hun kamer worden gezet? Op welke wijze waakt men erover dat dit niet gebeurt? Kunt u zeggen of de kwaliteitsverhogende maatregelen, die zijn vervat in het kamerdecreet, al dan niet aanleiding geven tot

prijsverhogingen? Agalev eiste destijds dat men een righthuurprijs in het decreet zou opnemen. Heeft men die geschrappt? Denkt men daar nog aan? We vonden dat een nobel principe. We wilden wel eerst nagaan hoe men dit juridisch moest vertalen.

De voorzitter: Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, ik wens te benadrukken dat het wettelijke kenmerk van een attest, en dus ook van een conformiteitsattest, zijn vrijblijvend en facultatief karakter is. Een vergunning is daarentegen dwingend van aard. Hoewel de normen met betrekking tot kamers en studentenkamers verplichtend zijn, impliceert het vrijblijvend karakter enerzijds dat de verhuurder niet verplicht is het attest te vragen, en anderzijds dat de huur van de kamer niet afhankelijk kan worden gemaakt van de uitreiking van het attest.

Recent onderzoek inzake de righthuurprijzen van de kamers toont aan dat tot 75 percent van de kamers voldoet aan de normen. Dit blijkt onder meer uit een steekproef van duizend kamers, uitgevoerd in het kader van de studie omtrent de righthuurprijzen. Het ligt dan ook voor de hand dat vooral de eigenaar-verhuurders van conforme kamers de attesten zullen aanvragen.

Uit gemeentelijke casestudies, die een onderdeel vormen van de evaluatie van de instrumenten van de Vlaamse Wooncode, blijkt dat vooral in de studentensteden de conformiteitsattesten worden aangevraagd. Zo werden in Leuven ongeveer 1.500 kamers onderzocht en in Antwerpen en Kortrijk telkens 200. Mede door het facultatief karakter van het attest ondervinden de steden tot nu weinig administratieve problemen bij het onderzoek en de uitreiking van de attesten.

Wel blijkt dat voornamelijk de grotere steden erop aandringen om het toepassingsgebied van het attest uit te breiden en in een aantal gevallen te verplichten, bijvoorbeeld na een ongeschikt- of onbewoonbaarverklaring. Ik onderzoek op dit ogenblik voorstellen in die richting.

Ik heb geen weet van praktijken waarbij huurders die informeren naar een attest, uit hun kamer worden gezet. Indien dit het geval is, zal dit voornamelijk gebeuren als de woning niet voldoet aan de normen. De huurder kan in dat geval steeds een onderzoek naar de geschiktheid van de woning aanvragen. Via het onderzoek biedt men zekerheid omtrent de toestand van de kamer en zal de eige-

Sauwens

naar-verhuurder er door middel van een heffing toe worden aangezet de kamerwoning te verbeteren.

Mevrouw Heeren, uw beweringen kunnen kloppen.

Mevrouw Veerle Heeren : Het is ook een probleem in Limburg, waar er heel wat logementshuizen zijn. Daar zou het zich vaak voordoen. Als een logementsbewoner informeert naar een conformiteitsattest, wordt hij beschouwd als een moeilijke huurder, en moet hij het pand verlaten.

Minister Johan Sauwens : Ik was daar niet van op de hoogte, maar ik zal bij de evaluatie nagaan hoe we erop kunnen reageren.

Ik geloof niet dat het op dit moment prijsverhogend zou werken, ook al omwille van de relatief kleine aantallen. Hoe meer we echter werken aan de kwaliteit van het wonen, in dit geval het kamerwonen, hoe meer ook de prijs zal stijgen. Dat levert een probleem van sociale verdringing op. Daarom verleen ik in mijn beleidsbrief prioriteit aan het optrekken van het aantal woningen. We moeten de problematiek van het kamerwonen daarbij durven betrekken. Sommige mensen verkiezen een deel van hun inkomen aan andere dingen te besteden en hebben er geen moeite mee om op een kamer te gaan wonen.

Ik stel voor dat we proberen het aantal woningen in Vlaanderen op te drijven, om daarna aan de onderkant van het patrimonium de rommel op te ruimen. Het kamerdecreet zal daar een element van zijn. Als we echter te drastisch te werk gaan, bijvoorbeeld met onbewoonbaarverklaringen, dan doen we een nieuwe sociale problematiek ont-

staan, juist op het moment dat de vraag naar woningen bijzonder groot is.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : De prijs is een van de redenen waarom de regeling facultatief is, en niet verplicht. We hebben een juridische discussie gevoerd over de vraag waarom er geen vergunning moet zijn, maar wel een attest. Het loont de moeite om het opnieuw te onderzoeken, maar de situatie in het veld is niet veel veranderd.

Ik zou willen besluiten met een positieve noot. Ook huisvestingsmaatschappijen nemen namelijk lovenswaardige initiatieven terzake. De Limburgse maatschappij Nieuw Dak uit Genk heeft het initiatief genomen tot een pilootproject om zelf een logementshuis te renoveren. Dat is een stap op de goede weg. Zo wordt immers kwaliteit geboden aan de bewoners. Sommigen opteren inderdaad voor een beperkte woonruimte op kamers, maar anderen komen erin terecht omdat ze niet anders kunnen. Vergeet u dat vooral niet op te nemen in uw visie op sociale huisvesting voor huisvestingsmaatschappijen, want daar ligt nog een open markt.

Minister Johan Sauwens : Op dit ogenblik begin ik niet aan een huurrichtprijs, omdat ik de evaluatie van het geheel wens af te wachten. Het is een grote opgave.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident is gesloten om 19.23 uur.*
